

Ενημερωτικό Δελτίο

για τις

ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τεύχος 83, Σεπτέμβριος 2012

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6029

Π.Κ. Ιωακειμίδης, «Ποιό Μέλλον έχει η Ένωση;»	2
Επισκόπηση	4
Από τις Δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	6
Φάκελος: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου και η «τραπεζική ένωση»	9
Τύπος	17
-Ελληνικός	
- Ξένος	
Τεκμηρίωση	22
Εκδηλώσεις	28

Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής
Institute of European Integration and Policy

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΕΕΠ)
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.

Το Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ) ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2002 βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 278/2002 στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρόκειται για έναν ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ερευνητικό και εκπαιδευτικό φορέα που λειτουργεί εντός Πανεπιστημίου διατηρώντας, ωστόσο, ευρεία διοικητική και οικονομική αυτονομία.

Το Εργαστήριο στοχεύει τόσο στην εξειδικευμένη μελέτη και διακλαδική προσέγγιση του φαινομένου της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης όσο και στην προώθηση του διαλόγου σε επιστημονική βάση. Έχει ως αποστολή τη συστηματική παρακολούθηση, ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των εξελίξεων στον Ευρωπαϊκό χώρο, τη συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων με άλλα ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τη συμμετοχή σε εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης προσωπικού, την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας και τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων, καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων.

Διευθυντής Εργαστηρίου: Καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης

Επιστημονικό Συμβούλιο: Π. Κ. Ιωακειμίδης, Π. Καζάκος, Ν. Μαραβέγιας,
Μ. Τσινιτσιζέλης, Κ. Υφαντής, Ι. Υφαντόπουλος, Π. Βαρβαρούσης, Σ. Βέρνου,
Ε. Δούση, Ν. Κουτσιαράς.

Με το Εργαστήριο συνεργάζονται επίσης μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων

Μηνιαία Έκδοση

Ιδιοκτήτης : Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα

Εκδότης (& Επιστημονικός Υπεύθυνος Δελτίου): Καθηγητής Π. Κ. Ιωακειμίδης,
Διευθυντής Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.

Συντακτική ομάδα: Δρ. Άννα Βαλλιανάτου (& υπεύθυνη σύνταξης), Δρ. Μαρίνα Πετρέλλη
Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκε η κα Ενιάνα Γκαλαντζί.

Για τυχόν παρατηρήσεις και σχόλια: 2103689535 & 2103688963.

«Ποιό Μέλλον έχει η Ένωση;»

Η απονομή του βραβείου Νόμπελ ειρήνης για το 2012 στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) αποτελεί οπωσδήποτε ένα υψηλής σημασίας συμβολικό γεγονός αλλά και ταυτόχρονα μια ευκαιρία για επανεκτίμηση του έργου, προσφοράς και προοπτικής της στην Ευρωπαϊκή ήπειρο. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η δεινή και πολύχρονη κρίση στην οποία έχει περιέλθει η ευρωζώνη, η γενικευμένη εφαρμογή προγραμμάτων λιτότητας, η οικονομική ύφεση και διογκούμενη ανεργία, κ.λπ. έχουν τραυματίσει καίρια την εικόνα της Ένωσης στα μάτια των Ευρωπαίων πολιτών και έχουν υπονομεύσει τον ιδεολογικό λόγο ύπαρξής της. Κι όμως η απονομή του βραβείου Νόμπελ μας υπενθυμίζει κάτι ιδιαίτερα σημαντικό: ότι ουσιαστικά η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σε μεγάλο βαθμό θύμα της τεράστιας επιτυχίας της! Με άλλα λόγια, ο πρωταρχικός στόχος της διαδικασίας ευρωπαϊκής ενοποίησης με την εγκαθίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως μετονομάστηκε αργότερα) υπήρξε η κατάργηση του πολέμου στην Ευρώπη, η εμπέδωση συνθηκών σταθερότητας που θα καθιστούσαν τις «εμφύλιες συγκρούσεις» στην Ευρωπαϊκή ήπειρο κατάσταση αδιανόητη. Αυτός ο στόχος επιτεύχθηκε πλήρως. Η Ευρώπη μπορεί να δοκιμάζεται από άλλα και ποικίλα δεινά αλλά δεν αντιμετωπίζει τον εφιάλτη του πολέμου. Η Γαλλία και Γερμανία έχουν συμφιλιωθεί πλήρως και συνιστούν την ατμομηχανή της ευρωπαϊκής ενοποίησης και άλλες συγκρουσιακές καταστάσεις έχουν σχεδόν πλήρως εξαφανιστεί. Επομένως η Ευρώπη απολαμβάνει σταθερότητα που καθιστά αδιανόητο τον πόλεμο. Και το σημαντικότερο είναι ότι η σταθερότητα αυτή εδράζεται σε δημοκρατικές βάσεις.

Όλα αυτά είναι πολύτιμα αγαθά για την Ευρώπη, η ιστορία της οποίας υπήρξε μια αδιάκοπη αλυσίδα εμφύλιων συρράξεων, συγκρούσεων, αιματοχυσίας, ερειπίων, καταστροφής. Αυτά τα αγαθά όμως θεωρούνται σήμερα ως δεδομένα, ως «εμπεδωμένες καταστάσεις» και γι' αυτό δεν εκτιμώνται όσο θα έπρεπε, ιδιαίτερα από τις νεώτερες γενιές. Κι όμως χωρίς την ευρωπαϊκή ενοποίηση ενδεχομένως να μην είχαμε τα αγαθά αυτά και χωρίς την Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα θα μπορούσε εύκολα η Ευρώπη να διολισθήσει στους δαίμονες του παρελθόντος, στους πρωτόγονους εθνικισμούς, ανταγωνισμούς, συγκρούσεις, πολέμους. Επομένως η Ένωση συνιστά τη θεμελιακή προϋπόθεση για τη σταθερότητα, ειρήνη και δημοκρατία στην Ευρώπη. Όλα τα άλλα ακολουθούν. Η Ένωση όμως δεν έχει καταφέρει να περάσει στις νεώτερες γενιές ακριβώς αυτό το μήνυμα: ότι δηλαδή η σταθερότητα, ειρήνη και δημοκρατία στην Ευρώπη είναι αγαθά που μπορούν να θεωρηθούν αμετάκλητα μόνο στο μέτρο που οι θεσμοί (Ευρωπαϊκή Ένωση) που τα ανέδειξαν μπορούν να θεωρηθούν σταθεροί, νομιμοποιημένοι και λειτουργικά αποτελεσματικοί. Πέρα όμως απ' αυτό, η ακόμη μεγαλύτερη αποτυχία της Ένωσης έγκειται στο γεγονός ότι μετά την επιτυχία του αρχικού σχεδίου, δεν μπόρεσε να αρθρώσει και παρουσιάσει ένα νέο «σχέδιο» (project) που να κινητοποιεί τους λαούς της Ευρώπης σε μια νέα προοπτική. Το γεγονός ότι η Ένωση αύξησε τον αριθμό των κρατών μελών της από τα έξι αρχικώς ιδρυτικά μέλη σε εικοσι-επτά σήμερα και συνεχίζει να προσθέτει νέα (μέσα στο 2013 θα προστεθεί η Κροατία) πιστοποιεί το μέγεθος της ελκυστικότητας της σε πανευρωπαϊκή κλίμακα σήμερα. Αλλά και το γεγονός ότι η Ένωση προβάλλεται ως το πρότυπο για μίμηση απ' όλες τις ομάδες κρατών στο παγκοσμιοποιημένο διεθνές σύστημα συνιστά επίσης δηλωτικό στοιχείο της επιτυχίας της Ένωσης. Όλα αυτά αποτελούν στοιχεία τα οποία θα μπορούσε να αξιοποιήσει η Ένωση για

να αρθρώσει το νέο «σχέδιό» της. Και κυρίως «να πει» στους Ευρωπαίους πολίτες ότι η Ένωση συνιστά το θεσμό που μπορεί να χειρισθεί τη διαδικασία της εντεινόμενης παγκοσμιοποίησης για τη βελτίωση της ευημερίας, τη διαφύλαξη του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου και των αξιών της αλληλεγγύης, ισοτιμίας, δικαιοσύνης και συνοχής.

Στη διαδικασία αυτή το ενιαίο νόμισμα, ευρώ, αποτελεί ένα αναπόσπαστο στοιχείο. Δεν αποτελεί όμως τον έσχατο στόχο της ενοποιητικής διαδικασίας. Ο έσχατος στόχος (finalité politique) παραμένει η οικοδόμηση της Πολιτικής Ένωσης που θα εδράζεται νομιμοποιητικά στον Ευρωπαϊκό δῆμο. Ωστόσο μια από τις αντιφάσεις της ευρωπαϊκής ενοποίησης βρίσκεται στο γεγονός ότι, παρά την πρόοδο που έχει συντελεσθεί και τα πολλαπλά αγαθά και οφέλη που έχουν προκύψει, οι δεσμοί αλληλεγγύης μεταξύ των λαών της Ευρώπης δεν έχουν εμφανώς ενισχυθεί. Αντίθετα, η κρίση στην ευρωζώνη φαίνεται να έχει απομακρύνει τους λαούς της Ευρώπης, όπως πιστοποιείται π.χ. από τις τοποθετήσεις Γερμανών, Ολλανδών, Φινλανδών κ.α. απέναντι στην Ελλάδα και τις χώρες του Μεσογειακού Νότου γενικότερα. Η ευρωπαϊκή ταυτότητα, με άλλα λόγια, εμφανώς απουσιάζει. Και αυτό οφείλει να προβληματίσει την Ένωση, καθώς η Πολιτική Ένωση δεν μπορεί να οικοδομηθεί ερήμην των λαών και πολιτών της Ευρώπης.

Το βραβείο Νόμπελ συνεπώς επιβραβεύει την Ευρωπαϊκή Ένωση για το παρελθόν της αλλά ταυτόχρονα θέτει και ένα καίριο ερώτημα: ποιά Ευρώπη θέλουμε για το μέλλον;

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Γερμανία και Γαλλία ζητούν επαναφορά των θεωρήσεων visa για τους πολίτες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων.¹

Η Γερμανία, η Γαλλία, η Αυστρία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία επιθυμούν την κατάργηση της απελευθέρωσης των θεωρήσεων visa για τους πολίτες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, υποστηρίζοντας ότι αυτό το μέτρο είναι αναγκαίο για την καταπολέμηση της έκρηξης των αιτήσεων ασύλου από πολίτες της περιοχής.

Πριν από την επικείμενη συνάντηση των υπουργών Εσωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε., η Αυστρία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία απέστειλαν επιστολή προς την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υποστηρίζοντας ότι χιλιάδες άνθρωποι από την πρώην Γιουγκοσλαβία καθυστερούσαν το σύστημα με την υποβολή αίτησης ασύλου με πλαστά διαβατήρια. Μιλώντας σε δημοσιογράφους (15/10/2012) η Michele Cergone, εκπρόσωπος της Επιτροπής για τις εσωτερικές υποθέσεις Cecilia Malmstrom, δήλωσε ότι η «ανησυχητική κατάσταση» δημιουργούσε «σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του συστήματος ασύλου» και πρόσθεσε ότι μόνο μια «μικρή μειοψηφία κάνει κατάχρηση του συστήματος» και το οδηγεί στην «παράλυση». Από την πλευρά της η Tanja Fajon, κέντρο-αριστερή ευρωβουλευτής από τη Σλοβενία και εισηγήτρια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την απελευθέρωση των θεωρήσεων βίζα, δήλωσε ότι οι νέοι κανόνες αναμένεται να εγκριθούν στη συνάντηση των υπουργών εσωτερικών στις 25 Οκτωβρίου 2012. Υπενθυμίζεται ότι οι πολίτες της Αλβανίας, της Βοσνίας και

¹Μετάφραση του άρθρου του B. Fox, "Germany and France demand reintroduction of Balkan visas" στο <http://euobserver.com/justice/117869>

Ερζεγοβίνης, της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας έχουν το δικαίωμα να ταξιδεύουν στον χώρο Σένγκεν χωρίς θεώρηση.

Η Michele Cercone δήλωσε ότι «η συντριπτική πλειοψηφία των μεταναστών από τις χώρες των Βαλκανίων ήταν οικονομικοί μετανάστες και όχι αιτούντες άσυλο», με τη Σερβία και την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας να έχουν την πρωτοκαθεδρία. Παρά το γεγονός ότι η Michele Cercone δεν αναφέρθηκε με ακριβείς αριθμούς στους αιτούντες άσυλο με πλαστά έγγραφα, υποστήριξε ότι, κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2012, η Γερμανία είχε λάβει 4.835 αιτήσεις χορήγησης ασύλου και η Σουηδία 4.200 και ότι υπάρχει μια αυξητική τάση των αιτήσεων των πολιτών που προέρχονται από τα Δυτικά Βαλκάνια.

Η σερβική κυβέρνηση αντέδρασε λέγοντας ότι ήταν έτοιμη να αποζημιώσει τις χώρες της Ε.Ε. για τις δαπάνες που προκαλούνται από τις «πλαστές αιτήσεις αιτούντων άσυλο». Σύμφωνα με δηλώσεις του Πρωθυπουργού της Σερβίας Ivica Dacic «πρόκειται για λιγότερους από 10.000 αιτούντες άσυλο σε όλη την Ευρώπη. Εμείς θα καλύψουμε το κόστος

Η Ε. Επιτροπή προτείνει έναν φόρο κοινό για 11 χώρες.²

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε (24/10/2012) μια ομάδα 11 χωρών να προχωρήσει σε ένα κοινό φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, καθώς, μετά από πολυετείς διαφωνίες, δεν επετεύχθη συμφωνία μεταξύ όλων των

για αυτές τις 10.000 αιτήσεις, διότι αυτό είναι λιγότερο επιζήμιο...Τα πάντα θα πρέπει να γίνουν ώστε να μην καταργηθεί η απελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων» πρόσθεσε.

Από την άλλη πλευρά, οι υπουργοί οκτώ χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης έστειλαν ανοικτή επιστολή προς τους ομολόγους τους καλώντας την Ε.Ε. να χαλαρώσει τους κανόνες για τις θεωρήσεις για τους πολίτες της Μολδαβίας, επαινώντας τη χώρα για την προθυμία και την ικανότητά της να προωθήσει σημαντικές μεταρρυθμίσεις, σε συμφωνία με την ευρωπαϊκή προοπτική της. Αν και άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας και της Ουκρανίας, επιθυμούν και αυτές να καταργήσουν τη θεώρηση visa, οι οκτώ υπουργοί υποστήριξαν ότι η Μολδαβία είχε «εδραιώσει τη θέση του πρωτοπόρου στην Ανατολική Εταιρική Σχέση». Στην επιστολή τους οι υπουργοί δήλωσαν ότι η συμφωνία για να προχωρήσουμε στη δεύτερη φάση του Σχεδίου Δράσης της Ε.Ε. για την απελευθέρωση των θεωρήσεων visa θα μπορούσε να επιτευχθεί το Νοέμβριο του 2012.

κρατών μελών. Επισημαίνεται ότι προστέθηκε και η Εσθονία στην ομάδα των 10 χωρών - Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Σλοβενία και Ισπανία και ότι η πρόταση χρειάζεται την έγκριση της πλειοψηφίας των 27 χωρών της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο Ε. Επίτροπος για τη φορολογία και τελωνειακή ένωση, τον έλεγχο και την καταπολέμηση της απάτης Algirdas Semeta δήλωσε ότι αυτό θα αποτελεί «την επιτομή μιας δίκαιης φορολογίας», καθώς θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση

² Μετάφραση του άρθρου της Valentina Pop, "EU commission tables financial tax for 11 states », 24/10/2012 στο <http://euobserver.com/economic/117975>

«δισεκατομμυρίων ευρώ, ενώ θα συμβάλει στη συγκράτηση των συναλλαγών «τύπου καζίνο» που προκάλεσε η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Οι ρίζες της ιδέας φθάνουν μέχρι το 1972, όταν ο βραβευμένος με Νόμπελ James Tobin πρότεινε ένα φόρο επί των νομισματικών κερδοσκοπιών.

Εν τω μεταξύ, ορισμένες χώρες έχουν εισάγει μία ή άλλη μορφή φορολόγησης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, αλλά η ιδέα για μια πανευρωπαϊκή φορολογία απέτυχε να κερδίσει την υποστήριξη της Βρετανίας, της Σουηδίας, της Μάλτας, της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου, καθώς και άλλων χωρών που είναι επιφυλακτικές για το ότι, ελλείψει ενός παγκόσμιου φόρου, οι επιχειρήσεις θα μετακινηθούν αλλού. Ο Ευρωπαίος Επίτροπος Algirdas Semeta δήλωσε ότι, ακόμη και αν ο φόρος εφαρμοσθεί μόνο στις 11 προαναφερθείσες χώρες, θα «αντικαταστήσει ένα συνονθύλευμα διαφορετικών εθνικών προσεγγίσεων» και θα διευκολύνει την κατάσταση για τις επιχειρήσεις σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επισημαίνεται ότι μέχρι σήμερα είναι ασαφές τί θα γίνει με τα έσοδα. Μια ιδέα είναι να συμβάλουν στη χρηματοδότηση της ευρωζώνης μόνο για τον προϋπολογισμό (και οι 11 χώρες είναι μέλη της ευρωζώνης), γεγονός που θα

αμβλύνει τον αντίκτυπο των μέτρων λιτότητας σε χώρες όπως η Ισπανία και η Ελλάδα. Οι αναπτυξιακές ΜΚΟ υποστηρίζουν ότι τα χρήματα πρέπει να πάνε στις φτωχότερες περιοχές του κόσμου, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους για ανθρωπιστική δράση. «Αυτός ο φόρος μπορεί να αυξήσει κατά δισεκατομμύρια ευρώ τα απαραίτητα έσοδα για τα κράτη μέλη σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς», επεσήμανε ο Πρόεδρος της Ε. Επιτροπής Jose Manuel Barroso, χωρίς να διευκρινίζει πώς θα πρέπει να χρησιμοποιούνται. Επισημαίνεται ότι ούτε οι λεπτομέρειες σχετικά με το επίπεδο του φόρου δεν είναι σαφείς. Σύμφωνα με μια πανευρωπαϊκή πρόταση που ετέθη νωρίτερα αυτό το χρόνο, προτείνεται ένα ποσοστό ύψους 0,1% του φόρου επί των τακτικών συναλλαγών και 0,01% για τα παράγωγα, συμπεριλαμβανομένων των αυτοματοποιημένων κερδοσκοπικών συναλλαγών που συμβαίνουν σε κλάσματα του δευτερολέπτου μετά από ελαφρές διακυμάνσεις στις αγορές. Τότε, με μια πρώτη εκτίμηση, ο φόρος της Ε.Ε. υπολογιζόταν να αποφέρει €57 δισεκατομμύρια το χρόνο.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

▪ Αποφάσεις του Συμβουλίου Οικονομικών (Ecofin)

Το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών της ΕΕ (ECOFIN) στην τελευταία συνεδρίαση ασχολήθηκε με τις εξελίξεις σε σχέση με την εισαγωγή φόρου χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (ΦΧΣ) σε περιορισμένο αριθμό κρατών μελών, την προώθηση του Ευρωπαϊκού εξαμήνου, και την Οδηγία Κεφαλαιακής Επάρκειας.

ο Φόρος Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών

Το Συμβούλιο Οικονομικών που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε γενική συναίνεση σχετικά με την προτεινόμενη Οδηγία, για τον

ευρωπαϊκό φόρο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (ΦΧΣ), με αποτέλεσμα να προβεί στην εξέταση εναλλακτικών λύσεων. Η ενισχυμένη συνεργασία βρήκε σύμφωνη την πλειονότητα των κρατών μελών, η οποία θα επιτρέψει σε μια ομάδα κρατών να προχωρήσουν από μόνες τους χρησιμοποιώντας τα θεσμικά όργανα της ένωσης μέχρι το τέλος του 2012. Στην σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών επιβεβαίωσαν την συμμετοχή τους στην ενισχυμένη συνεργασία επτά μέλη- Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Πορτογαλία, Βέλγιο, Σλοβενία και Ελλάδα, τα οποία αυξήθηκαν σε έντεκα.

ο Κεφαλαιακή Επάρκεια

Το Συμβούλιο Υπουργών αποφάσισε την επιτάχυνση των εργασιών για την υιοθέτηση της οδηγίας Κεφαλαιακής Επάρκειας των τραπεζών. Η Οδηγία αυτή στοχεύει στην ενδυνάμωση της νομοθεσίας που διέπει τον τραπεζικό τομέα, με την μεταφορά στην ευρωπαϊκή νομοθεσία της συμφωνίας της Βασιλείας, η οποία εγκρίθηκε από τους G20 τον Νοέμβριο του 2010. Αυτό αποτελεί βασικό στοιχείο του Ενιαίου Εποπτικού Κώδικα και θεωρείται πολύ πιθανόν να υιοθετηθεί πριν την έναρξη ισχύος του μηχανισμού. Κατά την Επιτροπή αναμένεται να υιοθετηθεί στις αρχές του 2013

ο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

Οι Υπουργοί Οικονομικών της ΕΕ συζήτησαν το θέμα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, για τις δημοσιονομικές και οικονομικές πολιτικές των κρατών- μελών. Το Συμβούλιο εστίασε στην εξέταση των χρονικών περιορισμών, πλέον είναι πιο αυστηρό στην εφαρμογή των στόχων αφήνοντας όμως την ευχέρεια στα κράτη την επιλογή των πολιτικών. Τέλος οι Υπουργοί αντάλλαξαν απόψεις για τις διεθνείς συναντήσεις, την συνάντηση των Υπουργών Οικονομικών και διοικητικών των G20 στις 4-5 Νοεμβρίου, και την ετήσια συνάντηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου 12-14 Οκτωβρίου.

▪ Οι Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής

Μελέτες των Πανεπιστημίων της Φιλανδίας, Ολλανδίας και Γερμανίας, αναφέρουν ότι οι τομείς της οικονομίας που βασίζονται στην εκμετάλλευση των δασών θα μειωθούν από 14% έως και 50% εξαιτίας των κλιματικών αλλαγών. Ερευνητές υποστηρίζουν ότι οι κλιματικές αλλαγές έχουν ως συνέπεια την εξαφάνιση διαφόρων ειδών δένδρων. Οικονομίες που βασίζονται στην εξαγωγή ξυλείας (Νορβηγία) θα υποστούν μεγάλες ζημιές. Συγκεκριμένα ερευνητές υποστηρίζουν πως η βιοποικιλότητα της Νορβηγίας θα αλλάξει κατεύθυνση πηγαίνοντας λίγο πιο Νότια προς την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Παρόλα αυτά η κλιματική αλλαγή θα ευνοήσει ορισμένες άλλες περιοχές που πλήττονταν από ξηρασία, πιο συγκεκριμένα θα ευνοήσει περιοχές όπως την Μεσόγειο. Η κλιματική αλλαγή θα έχει σοβαρές συνέπειες για την Ευρώπη. Η βιοποικιλότητα της Νορβηγίας θα εξασθενήσει σημαντικά οι δείκτες κυμαίνονται από 21% έως και 34%. Όσον αφορά την υπόλοιπη Ευρώπη θα υπάρξει μια μικρή αύξηση της βιοποικιλότητας στην Μεσόγειο. Επιπλέον, η μικρή ανάπτυξη των δασών θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα με σοβαρές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία. Τέλος, οι ερευνητές εκτιμούν ότι η οικονομία της Ευρώπης θα συρρικνωθεί κατά 680 δις εάν δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

▪ Έρευνα της Eurostat για τον Καρκίνο

Μελέτη της Euro stat έδειξε ότι ο καρκίνος του μαστού στην Ε.Ε αποτελεί σημαντικό αίτιο θανάτου στην Ε.Ε. Συγκεκριμένα η έρευνα της Euro stat εστίασε στην μαστογραφία σε ορισμένες χώρες της Ε.Ε.. Το 2006 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κατευθυντήριες οδηγίες για τον καρκίνο του μαστού. Στόχος των οδηγιών ήταν να ιδρυθούν ειδικά προγράμματα στην Ε.Ε όπου θα προέτρεπαν τις γυναίκες να προβούν στην εξέταση του

μαστού. Οι δείκτες απόδοσης του προγράμματος έδειξαν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών ανάμεσα 50 και 69 που ακολουθούν την εξέταση βρίσκεται στην Γαλλία (92.9% των γυναικών) και το μικρότερο στην Ρουμανία (13.5%). Μεταξύ άλλων το γεγονός αυτό οφείλεται με βάση την έρευνα της Euro stat στην έλλειψη παιδείας αλλά και πληροφόρησης.

▪ Ανάπτυξη και Εκπαίδευση

Στην άτυπη συνάντηση των Υπουργών παιδείας της Ε.Ε όπου πραγματοποιήθηκε στην Λευκωσία 4 και 5 Οκτωβρίου διατυπώθηκε η άποψη από τον βραβευμένο με Νόμπελ Καθηγητή Χριστόφορο Πισσαρίδη ότι η εκπαίδευση μπορεί να περιορίσει τις επιπτώσεις της κρίσης. Μεταξύ άλλων η ατζέντα περιελάμβανε την εκπαίδευση και γενικότερα το εκπαιδευτικό σύστημα και τις σχέσεις που μπορεί να έχουν με την ανάπτυξη, καθώς επίσης και το ζήτημα του αναλφαβητισμού που προβληματίζει τις Ευρωπαϊκές χώρες.

Στόχος της προεδρίας της Κύπρου είναι να πετύχει κοινή συνεργασία μεταξύ των χωρών της Ένωσης στον τομέα της εκπαίδευσης καθώς και να προωθήσει τις πολιτικές που είναι επωφελείς για την Ευρώπη και του πολίτες της

Τέλος, τα σημαντικότερα συμπεράσματα της συνάντησης αφορούσαν κυρίως:

- ο Τις θετικές προοπτικές που μπορεί να έχει η εκπαίδευση πάνω στην οικονομική ανάπτυξη των κρατών καθώς και την ευημερία των πολιτών
- ο Την αντιμετώπιση του προβλήματος του αναλφαβητισμού που χαρακτηρίζει ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού της Ένωσης

▪ Ενιαία Αγορά

Σε έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επιχειρείται αξιολόγηση της Εσωτερικής Αγοράς με την ευκαιρία των 20 χρόνων λειτουργίας της. Η Ενιαία Αγορά ήδη έχει αναπτυχθεί αρκετά, καλύπτοντας 500 εκατομμύρια καταναλωτές. Παρόλα αυτά όμως εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ορισμένα λειτουργικά προβλήματα η επίλυση των οποίων διευκόλυνε την ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς. Από τα πιο βασικά είναι :

- ο Αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης
- ο Ελλείψεις ενημέρωση των πολιτών ως προς τα δικαιώματά τους και πως μπορούν να τα διεκδικήσουν
- ο Νομικά προβλήματα εντοπίζονται και στην νομοθετική διαδικασία, πολλές φορές δεν εφαρμόζεται στην πράξη

Τα βασικά προβλήματα έχουν διατυπωθεί από του Ευρωπαίους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε 20 κεντρικά παράπονα. Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εισηγείται μέτρα ενώ οι που προτείνει η Επιτροπή μεταξύ άλλων είναι:

- ο Εκσυγχρονισμός και αναγνώριση επαγγελματιών προσόντων από όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε
- ο Προγράμματα ενημέρωσης πολιτών
- ο Προώθηση των ηλεκτρονικών διαδικασιών μέσω της δημόσιας διοίκησης

▪ Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης μονοπώλησε το ενδιαφέρον της συνάντησης του Eurogroup που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ESM ανακοίνωσε πως ο μηχανισμός θα ενισχύσει το προστατευτικό τείχος της Ένωσης καθώς και θα αποτελέσει μια στρατηγική που ως στόχο θα έχει την σταθεροποίηση της Ευρωζώνης. Ο Μηχανισμός θα αντικαταστήσει τον προσωρινό μηχανισμό στήριξης EFSF, καθώς και όλες οι προηγούμενες εκκρεμότητες του EFSF συμπεριλαμβάνονται πλέον στον ESM. Οι πόροι του ανέρχονται σε 700 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα πρώτα 80δισ θα πληρωθούν μέχρι το 2014, η αρχή όμως έχει γίνει τον Οκτώβριο του 2012 με την καταβολή 33

δισεκατομμύρια ευρώ. Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι επικεφαλής του ESM θα είναι ο Klaus Regling.

Αύξηση Κονδυλίων στο Κέρας της Αφρικής

Αύξηση της χρηματοδότησης στο Κέρας της Αφρικής κατά 30 εκατομμύρια ευρώ αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συγκεκριμένα για την Σομαλία και την Αιθιοπία οι οποίες χρειάζονται άμεση ανθρωπιστική βοήθεια. Οι πόροι προέρχονται από την Επιτροπή Επείγουσας Βοήθειας (Commission Emergency Aid Reserve) η οποία φέρει την ευθύνη για την ανθρωπιστική χρηματοδότηση στην Ένωση. Φέτος η Επιτροπή χρηματοδότησε την περιοχή με 162 εκατομμύρια ευρώ.

Ο αρχικός στόχος της βοήθειας είναι η δημιουργία δραστηριοτήτων οι οποίες θα συμβάλουν στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, προωθώντας μακροχρόνιες λύσεις και καταπολεμώντας την πείνα και τις συγκρούσεις που χαρακτηρίζει αυτές τις περιοχές.

Τέλος στην Αιθιοπία, ο αριθμός των ατόμων που χρειάζονται άμεση ανθρωπιστική βοήθεια αυξήθηκε στις αρχές του χρόνου κατά 16% ενώ περίπου 100,000 άνθρωποι έχουν πληγεί από τις πρόσφατες πλημμύρες. Υπολογίζεται ότι πάνω από δύο εκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν στην διάθεση τους επαρκή τρόφιμα και εναποθέτουν τις ελπίδες του στην ανθρωπιστική βοήθεια.

▪ Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το Νόμπελ Ειρήνης 2012

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τιμήθηκε με Νόμπελ Ειρήνης για το 2012, για το ρόλο της στη μεταμόρφωση του μεγαλύτερου τμήματος της από ήπειρο πολέμου σε ήπειρο ειρήνης'. Ανακοινώνοντας στην απόφαση της, στις 12 Οκτωβρίου η επιτροπή του βραβείου τόνισε ότι η Ένωση και οι πρόδρομοι της έχουν συμβάλει επί έξι δεκαετίες στην προώθηση της ειρήνης, της συμφιλίωσης, της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Ευρώπη. Πριν την έναρξη του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων που πραγματοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου, η Υπουργός Εξωτερικών της Κύπρου Δρ. Ερατώ Κοζάκου-Μακρουλή δήλωσε: «Η απονομή του βραβείου Νόμπελ Ειρήνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενισχύει την αποφασιστικότητα και την ευθύνη μας για να συνεχίζουμε τις προσπάθειες μας για την ειρήνη, και στη νότια γειτονία».'

ΦΑΚΕΛΟΣ:

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου και η «τραπεζική ένωση»

Η συμφωνία της Συνόδου Κορυφής Ε.Ε. αποβλέπει σε μια τραπεζική Ένωση ως το 2014.³

Μετά από μια νύχτα συζητήσεων, οι ηγέτες της Ε.Ε. προχώρησαν στη δημιουργία μιας ενιαίας τραπεζικής εποπτικής αρχής για την ευρωζώνη, του πρώτου από τους τρεις πυλώνες της τραπεζικής ένωσης, συμφωνώντας ότι θα αρχίσει η σταδιακή εφαρμογή της από το επόμενο έτος και ότι, «πιθανόν», θα τεθεί σε λειτουργία κατά τη διάρκεια του 2013. Αυτή η συμφωνία επιβεβαίωσε το στόχο της θέσπισης του νομικού πλαισίου από την 1η Ιανουαρίου 2013. «Ο ενιαίος εποπτικός μηχανισμός θα μπορούσε να είναι αποτελεσματικά λειτουργικός κατά τη διάρκεια του 2013... χωρίς να μπορώ να σας δώσω ακριβή ημερομηνία», δήλωσε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Herman Van Rompuy, «...ζήτημα που έχουν αναλάβει οι υπουργοί Οικονομικών, με την επόμενη συνάντησή τους να έχει προγραμματισθεί για τις 12 Νοεμβρίου 2012. «Οι εργασίες για την επιχειρησιακή εφαρμογή θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του 2013».

Γάλλοι και ευρωπαίοι αξιωματούχοι δήλωσαν ότι οι 6.000 τράπεζες της ευρωζώνης θα τεθούν σταδιακά από το 2014 υπό την εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με τις τράπεζες που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις να κάνουν την αρχή. Το μεγαλύτερο μέρος της καθημερινής εποπτείας θα ανατεθεί σε εθνικούς οργανισμούς. Η συμφωνία φαίνεται να αποτελεί μια ήττα για τις προσπάθειες του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Wolfgang Schäuble να καθυστερήσει και να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας. Η Γερμανία δεν ήθελε να υπαχθούν οι πολιτικά ευαίσθητες αποταμιεύσεις των πολιτών και οι συνεταιριστικές τράπεζες σε εξωτερικό έλεγχο.

Η δημιουργία μιας αποτελεσματικής ένωσης τραπεζών θεωρείται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τους οικονομολόγους της αγοράς ως ένα βασικό στοιχείο στην αντιμετώπιση της κρίσης χρέους στην ευρωζώνη. Βασική ιδέα παραμένει ότι στο μέλλον οι προβληματικές τράπεζες σε χώρες που έχουν δημοσιονομικά προβλήματα, όπως είναι η Ισπανία, θα μπορούσαν να ανακεφαλαιοποιηθούν άμεσα από τα ταμεία διάσωσης της Ε.Ε. Αλλά η Angela Merkel επέμεινε - και κατάφερε - η ανακεφαλαιοποίηση να μην πραγματοποιηθεί μέχρι το σύστημα να τεθεί πλήρως σε λειτουργία, κατά πάσα πιθανότητα μετά τις γενικές εκλογές στη Γερμανία το Σεπτέμβριο του 2013. Ερωτηθείς για το αν η Ισπανία θα είναι σε θέση να αξιοποιήσει τα κεφάλαια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ), ο Γάλλος πρόεδρος François Hollande δήλωσε ότι αυτό δε θα είναι απαραίτητο, προσθέτοντας ότι η Ισπανία δεν έχει ακόμη ζητήσει χρήματα. Υπενθυμίζεται ότι η συμφωνία από τη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου 2012 προσφέρει στην Ισπανία κεφάλαια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, τον προκάτοχό του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Αναφορικά με τους άλλους δύο πυλώνες της τραπεζικής ένωσης - ο ένας πυλώνας περιλαμβάνει την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ο άλλος το σχέδιο εγγύησης καταθέσεων - οι ηγέτες αναφέρθηκαν στην πρόθεση της Ε. Επιτροπής να προτείνει έναν ενιαίο μηχανισμό για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό

³ "EU summit deal aims for full 'banking union' in 2014", Euractiv, 22/10/2012 στο <http://www.euractiv.com/euro-finance/summit-advances-eu-plan-banking-news-515515>

μόλις υιοθετηθούν οι προτάσεις της για μια οδηγία για ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων. Επιπλέον, τα συμπεράσματα μιλούν για την ανάγκη «ισότιμης μεταχείρισης και εκπροσώπησης των κρατών μελών εντός και εκτός ευρωζώνης στο πλαίσιο του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού. Αλλά παραμένει ασαφές τί είδους εκπροσώπηση θα μπορούσαν να έχουν οι χώρες εκτός ευρωζώνης καθώς η ΕΚΤ είναι υπόλογη μόνο στα μέλη της ευρωζώνης.

Εντάσεις στο γαλλογερμανικό ζευγάρι.

Η συμφωνία που επιτεύχθηκε στη Σύνοδο Κορυφής του Οκτωβρίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ένα βήμα προς τα εμπρός και ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της έντασης που υπάρχει στο γαλλογερμανικό ζευγάρι. Η Γερμανίδα καγκελάρια Angela Merkel έφτασε στις Βρυξέλλες με μια ευρεία ατζέντα, η οποία συμπεριελάμβανε αμφιλεγόμενες προτάσεις για την εισαγωγή ενός νέου υπερ-Επίτροπου με την αρμοδιότητα της εποπτείας των εθνικών προϋπολογισμών των χωρών της ευρωζώνης. Επισημαίνεται ότι σε συνέντευξή του πριν από τη Σύνοδο Κορυφής, ο François Hollande απέρριψε την ιδέα, λέγοντας ότι αν χρειαστεί, οι ηγέτες της Ε.Ε. θα μπορούσαν, αντ' αυτού, να συγκαλούν μηνιαίες συνόδους κορυφής. Ο François Hollande και ο πρωθυπουργός του Βελγίου Elio Di Rupo απέρριψαν ακόμη και τη συζήτηση παρόμοιων ιδεών πριν την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης. «Πριν συζητήσουμε τα επόμενα στάδια, θα πρέπει να ολοκληρωθεί το στάδιο της τραπεζικής ένωσης», υποστήριζαν και οι δύο πολιτικοί πριν από τη Σύνοδο Κορυφής.

Οι ηγέτες που συνεργάζονται στο κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών φαίνεται ότι συντόνισαν τη στάση τους κατά τη διάρκεια ενός γεύματος που πραγματοποιήθηκε πριν από τη Σύνοδο Κορυφής, στο οποίο παραβρέθηκαν και οι πρωθυπουργοί Helle Thorning-Schmidt της Δανίας, Werner Faymann της Αυστρίας και Robert Fico της Σλοβακίας. Ο François Hollande προφανώς έσπασε την προεδρική παράδοση με την παρουσία του στη συνάντηση του ευρωπαϊκού κόμματος. Η Hannes Swoboda, επικεφαλής της ομάδας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε στο EurActiv ότι το κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών ήταν «πιο ενωμένο από ποτέ» απέναντι στη Γερμανίδα καγκελάρια Angela Merkel.

Τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (18/19 Οκτωβρίου 2012).⁴

«Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε σήμερα τη σταθερή δέσμευσή του να αναλάβει αποφασιστικές δράσεις για την αντιμετώπιση των εντάσεων των χρηματαγορών, την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και την αναθέρμανση της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

Επανεξέτασε προσεκτικά την εφαρμογή του Συμφώνου για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Εξέφρασε την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί έως τώρα, αλλά επίσης ζήτησε ταχεία, αποφασιστική και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα δράση ώστε να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατόν η πλήρης εφαρμογή του Συμφώνου.

Μετά την παρουσίαση της ενδιάμεσης έκθεσης για την ONE το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να προχωρήσουν κατά προτεραιότητα οι εργασίες σχετικά με τις προτάσεις για τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό, ώστε να συμφωνηθεί το νομοθετικό πλαίσιο έως την 1η Ιανουαρίου 2013 και συμφώνησε σειρά σχετικών προσανατολισμών. Σημείωσε επίσης τα θέματα που συνδέονται με το ενοποιημένο δημοσιονομικό πλαίσιο και το ενοποιημένο πλαίσιο οικονομικής πολιτικής

⁴ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 18-19/10/2012- Συμπεράσματα στο www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/el/ec/133021.pdf

και τη δημοκρατική νομιμότητα και λογοδοσία, τα οποία θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω. Συμφώνησε ότι η διαδικασία προς μια βαθύτερη οικονομική και νομισματική ένωση θα πρέπει να βασίζεται στο θεσμικό και νομικό πλαίσιο της ΕΕ και να χαρακτηρίζεται από ανοικτή και διαφανή στάση έναντι των κρατών μελών που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και σεβασμό προς την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς. Δήλωσε ότι προσβλέπει σε ένα συγκεκριμένο και χρονικά καθορισμένο οδικό χάρτη που θα πρέπει να παρουσιασθεί κατά τη σύνοδό του τον Δεκέμβριο του 2012, προκειμένου να μπορέσει να πραγματοποιήσει πρόοδο ως προς όλα τα κύρια συστατικά στοιχεία στα οποία θα πρέπει να είναι θεμελιωμένη μια ουσιαστική ΟΝΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τις σχέσεις με τους στρατηγικούς εταίρους της ΕΕ και ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τη Συρία, το Ιράν και το Μάλι.

.....
Ολοκλήρωση της ΟΝΕ

3. Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση, υπό το πρίσμα των βασικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει, χρειάζεται ενίσχυση προκειμένου να εξασφαλίσει καλές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες διαβίωσης, καθώς και σταθερότητα και διαρκή ευημερία.

4. Μετά την υποβολή της ενδιάμεσης έκθεσης από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε στενή συνεργασία με τους προέδρους της Επιτροπής, της Ευρωομάδας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), θα συνεχισθούν άτυπες διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα διάφορα θέματα που θα πρέπει να διερευνηθούν. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει σε ένα συγκεκριμένο και χρονικά καθορισμένο οδικό χάρτη που θα πρέπει να παρουσιασθεί κατά τη σύνοδό του τον Δεκέμβριο του 2012, προκειμένου να μπορέσει να πραγματοποιήσει πρόοδο ως προς όλα τα κύρια Η διαδικασία προς μια βαθύτερη οικονομική και νομισματική ένωση θα πρέπει να βασίζεται στο θεσμικό και νομικό πλαίσιο της ΕΕ και να χαρακτηρίζεται από ανοικτή και διαφανή στάση έναντι των κρατών μελών τα οποία δεν χρησιμοποιούν το ενιαίο νόμισμα, καθώς και από σεβασμό της ακεραιότητας της Ενιαίας Αγοράς. Η τελική έκθεση και ο οδικός χάρτης πρέπει να περιλαμβάνουν συγκεκριμένες προτάσεις για τους τρόπους επίτευξης αυτού του στόχου.

Ενοποιημένο χρηματοπιστωτικό πλαίσιο

6. Πρέπει να προχωρήσουμε προς ένα ενοποιημένο χρηματοοικονομικό πλαίσιο, ανοικτό κατά το δυνατόν σε όλα τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετέχουν. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τους νομοθέτες να συνεχίσουν κατά προτεραιότητα τις εργασίες ως προς τις νομοθετικές προτάσεις για τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (ΕΕΜ), με στόχο να συμφωνηθεί το νομοθετικό πλαίσιο έως την 1η Ιανουαρίου 2013. Η επεξεργασία της επιχειρησιακής εφαρμογής θα πραγματοποιηθεί εντός του 2013. Ζωτική σημασία έχει εν προκειμένω ο απόλυτος σεβασμός της ακεραιότητας της Ενιαίας Αγοράς.

7. Επιβάλλεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ της νομισματικής πολιτικής και των εποπτικών καθηκόντων της ΕΚΤ, καθώς και ισότιμη μεταχείριση και εκπροσώπηση των κρατών μελών που συμμετέχουν στον ΕΕΜ, είτε ανήκουν στη ζώνη του ευρώ είτε όχι. Η λογοδοσία εξασφαλίζεται στο επίπεδο στο οποίο λαμβάνονται και υλοποιούνται οι αποφάσεις. Ο ΕΕΜ θα βασίζεται στα υψηλότερα δυνατά πρότυπα τραπεζικής εποπτείας και η ΕΚΤ θα έχει τη δυνατότητα, κατά διαφοροποιημένο τρόπο, να διενεργεί άμεση εποπτεία. Θα έχει επίσης τη δυνατότητα να ασκεί τις ουσιαστικές εξουσίες που της ανατίθενται δυνάμει της οικείας νομοθεσίας μόλις αυτή τίθεται σε ισχύ. Επιπλέον, έχει ύψιστη σημασία η θέσπιση ενιαίου εγχειριδίου κανόνων στο οποίο θα βασίζεται η κεντρική εποπτεία συστατικά στοιχεία στα οποία θα πρέπει να είναι θεμελιωμένη μια ουσιαστική ΟΝΕ.

8. Είναι σημαντική η εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων στον ΕΕΜ κρατών μελών και των υπολοίπων, με απόλυτο σεβασμό της ακεραιότητας της ενιαίας αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Απαιτείται αποδεκτή και ισορροπημένη λύση όσον αφορά αλλαγές στις διαδικασίες ψηφοφορίας και λήψης αποφάσεων δυνάμει του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), λαμβάνοντας υπόψη πιθανές εξελίξεις στη συμμετοχή στον ΕΕΜ, η οποία λύση να διασφαλίζει αποτελεσματική λήψη αποφάσεων χωρίς διακρίσεις στο πλαίσιο της Ενιαίας Αγοράς. Με αυτή τη βάση η ΕΑΤ θα πρέπει να διατηρήσει τις υπάρχουσες εξουσίες και αρμοδιότητές της.

9. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την ταχεία έγκριση των διατάξεων που αφορούν την εναρμόνιση των εθνικών πλαισίων εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων με βάση τις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών και τα εθνικά συστήματα εγγύησης των καταθέσεων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί επίσης να ολοκληρωθεί ταχέως το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, συμπεριλαμβανομένης συμφωνίας επί των προτάσεων για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των τραπεζών (κανονισμός και οδηγία IV περί κεφαλαιακών απαιτήσεων (CRR/CRD IV)) έως το τέλος του έτους.

10. Σε όλα αυτά τα θέματα, είναι σημαντικό να εξασφαλίζεται δίκαιη ισορροπία μεταξύ των χωρών καταγωγής και υποδοχής.

11. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει τη σύσταση ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον ΕΕΜ όταν εγκριθούν οι προτάσεις οδηγιών για την ανάκαμψη και την εξυγίανση και για την εγγύηση των καταθέσεων.

12. Η Ευρωμάδα θα διαμορφώσει τα ακριβή επιχειρησιακά κριτήρια που θα ισχύουν για τις άμεσες ανακεφαλαιοποιήσεις τραπεζών από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ), με απόλυτο σεβασμό της δήλωσης της συνόδου κορυφής της ζώνης του ευρώ της 29ης Ιουνίου 2012. Πρέπει οπωσδήποτε να τεθεί τέρμα στο φαύλο κύκλο μεταξύ τραπεζών και κρατικού χρέους. Όταν θεσπιστεί αποτελεσματικός ενιαίος εποπτικός μηχανισμός, με τη συμμετοχή της ΕΚΤ, για τις τράπεζες στη ζώνη του ευρώ, ο ΕΕΜ θα μπορούσε, μετά από τη λήψη κανονικής απόφασης, να έχει τη δυνατότητα άμεσης ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Ενοποιημένο δημοσιονομικό πλαίσιο και ενοποιημένο πλαίσιο οικονομικής πολιτικής και δημοκρατική νομιμότητα και λογοδοσία

13. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τους νομοθέτες να καταλήξουν σε συμφωνία με σκοπό την έγκριση της «δίπτυχης δέσμης» το αργότερο έως το τέλος του 2012. Πρόκειται για βασικό νομοθέτημα αναγκαίο για την ενίσχυση της νέας οικονομικής διακυβέρνησης εντός της ΕΕ, μαζί με το ενισχυμένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), τη Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) και τη δέσμη έξι μέτρων. Καλεί τις εθνικές αρχές και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να εφαρμόσουν πλήρως τα νομοθετήματα αυτά σύμφωνα με τους ρόλους τους δυνάμει των Συνθηκών ΕΕ. Όσον αφορά τις συνεχιζόμενες κανονιστικές εργασίες στον τραπεζικό τομέα της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει τις προτάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου ως προς τη διάρθρωση του τραπεζικού τομέα της ΕΕ, οι οποίες εξετάζονται αυτή τη στιγμή από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένου του πιθανού τους αντίκτυπου στο στόχο της θέσπισης σταθερού και αποτελεσματικού τραπεζικού συστήματος.

14. Ένα ενοποιημένο δημοσιονομικό πλαίσιο αποτελεί μέρος μιας οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, θα διερευνηθούν περαιτέρω μηχανισμοί, συμπεριλαμβανομένης κατάλληλης δημοσιονομικής ικανότητας, για τη ζώνη του ευρώ. Η

διαδικασία διερεύνησης θα είναι ανεξάρτητη από την προετοιμασία του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου.

15. Η ομαλή λειτουργία της ONE απαιτεί ισχυρότερη και βιώσιμη οικονομική αύξηση, απασχόληση και κοινωνική συνοχή καθώς και ενίσχυση του συντονισμού, της σύγκλισης και της επιβολής της οικονομικής πολιτικής. Εν προκειμένω, θα διερευνηθεί η ιδέα να συνάπτουν τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ ατομικές συμβατικές ρυθμίσεις με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ως προς τις μεταρρυθμίσεις τις οποίες δεσμεύονται να αναλάβουν και να υλοποιήσουν. Οι ρυθμίσεις αυτές θα μπορούσαν να συνδέονται με τις μεταρρυθμίσεις που προσδιορίζονται στις ανά χώρα συστάσεις που εκδίδει το Συμβούλιο και να βασίζονται σε διαδικασίες της ΕΕ.

16. Η διακυβέρνηση εντός της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω, με βάση τη ΣΣΣΔ και λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση της συνόδου κορυφής της ζώνης του ευρώ της 26ης Οκτωβρίου 2011. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα πρέπει να διερευνήσουν τρόπους για να διασφαλισθεί ότι όλες οι σχεδιαζόμενες μείζονες μεταρρυθμίσεις πολιτικής θα συζητούνται εκ των προτέρων και θα συντονίζονται, κατά περίπτωση, εντός του πλαισίου της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΣΣΣΔ. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ θα θεσπίσουν κανονισμό διαδικασίας για τις συνεδριάσεις τους.

17. Απαιτούνται ισχυροί μηχανισμοί δημοκρατικής νομιμότητας και λογοδοσίας. Μια από τις κατευθυντήριες αρχές εν προκειμένω είναι ότι ο δημοκρατικός έλεγχος και η λογοδοσία πρέπει να εξασφαλίζονται στο επίπεδο στο οποίο λαμβάνονται και υλοποιούνται οι αποφάσεις. Με αυτό το πνεύμα, θα πρέπει να διερευνηθούν τρόποι για να εξασφαλίζεται η διεξαγωγή συζήτησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, τόσο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και στα εθνικά κοινοβούλια. Σε αυτό το πλαίσιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόθεση των κρατών μελών που έχουν προσχωρήσει στη ΣΣΣΔ να βελτιώσουν το βαθμό συνεργασίας μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με βάση το άρθρο 13 της ΣΣΣΔ και το Πρωτόκολλο 1 της ΣΛΕΕ.»

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Αγγλικός Τύπος

Η εφημερίδα Independent επικεντρώνεται στη γερμανική οικονομία η οποία πλησιάζει σε αδιέξοδο, σύμφωνα με προβλέψεις κορυφαίων οικονομικών θεσμών. Η ανάπτυξη της προβλέπεται να υποχωρήσει στο 0,8% γι' αυτό το έτος ενώ αναμένεται ότι το 2013 θα ανέλθει μόλις στο 1% καθώς η κρίση στην ευρωζώνη έχει επιπτώσεις στους εξαγωγείς της Γερμανίας. Αυτή είναι μια σημαντική υποβάθμιση της γερμανικής ανάπτυξης, αφού προηγούμενες προβλέψεις, που είχαν εκδοθεί την άνοιξη, προέβλεπαν 0,9% αύξηση για το 2012 και 2% για το 2013. Ωστόσο, τέσσερα γερμανικά ινστιτούτα οικονομικών ερευνών, το Institute For Global Economic Research, το Ifo Institute, το Rhine Westphalia Institute και το Institute for Economic Research, αναμένουν ότι η ευρωζώνη θα καταφέρει να αντιμετωπίσει την τρέχουσα οικονομική κρίση το 2013, ανοίγοντας το δρόμο για επιστροφή στην ανάπτυξη. Από την άλλη πλευρά ολοένα μεγαλώνουν οι συνεχιζόμενες ανησυχίες ότι η ευρωζώνη θα μπορούσε να εκραγεί εάν η Ισπανία, που είναι στα πρόθυρα της οικονομικής ύφεσης, με την ανεργία να αγγίζει το 25% και την κυβέρνηση του Mariano Rajoy πιθανότατα να αποτυγχάνει να εκπληρώσει το στόχο για μείωση του ελλείμματος, ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να αγοράσει τα ομόλόγά της.

Η εφημερίδα Guardian εστιάζει σε ανεξάρτητη έρευνα σύμφωνα με την οποία η Ελλάδα, η Βουλγαρία, η Πολωνία και η Ρουμανία καταλαμβάνουν τις τελευταίες θέσεις από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απόδοση δικαιοσύνης μέσα από ποινικές δίκες. Τα «ανατολικά» κράτη μέλη ανακηρύσσονται σε «κατά συρροή» παραβάτες του ατομικού δικαιώματος της ελευθερίας και της δίκαιης δίκης, όπως αυτό καταγράφεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ). Σε ορισμένες χώρες της Ε.Ε. η προσωρινή κράτηση μπορεί να διαρκέσει μέχρι και τέσσερα χρόνια, ενώ σε άλλα κράτη μέλη δεν αναγνωρίζεται ανώτατη διάρκεια κράτησης. Τα στοιχεία αυτά έχουν συλλεχθεί από τις οργανώσεις Fair Trials International και Clifford Chance και καλύπτουν μια πενταετή περίοδο (2007-2012). Τα προβλήματα φαίνεται να επιδεινώνονται με 37 παραβιάσεις του δικαιώματος για δίκαιη ποινική δίκη σε κράτη μέλη της Ε.Ε. το 2007 και με 75 το 2011, αύξηση μεγαλύτερη από το 100%. Η Ελλάδα είχε τον μεγαλύτερο αριθμό των παραβιάσεων - 108 - κατά τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου που μελετάται. Οι περισσότερες αφορούν σε χρόνιες καθυστερήσεις για την πραγματοποίηση δίκης. Παρατηρείται, επίσης, ότι διερμηνείς δεν είναι πάντα διαθέσιμοι ενώ έχουν διατυπωθεί ανησυχίες σχετικά με το φαινόμενο της δικαστικής διαφθοράς στην Ελλάδα. Αξιωματούχος των οργανώσεων αναφέρει ότι σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που βασίζεται στο κράτος δικαίου και το σεβασμό των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αυτές οι παραβιάσεις δεν είναι δυνατό να συνεχιστούν.

Τέλος, η εφημερίδα Financial Times αναφέρεται στην πρώτη μεγάλη συζήτηση των ηγετών της Ε.Ε. για την εγκαθίδρυση πλήρους δημοσιονομικής ένωσης για την ευρωζώνη. Στην ημερήσια διάταξη της ευρωπαϊκής συνόδου κορυφής βρίσκεται η πρόταση για ξεχωριστό προϋπολογισμό της ευρωζώνης, ενιαία ευρωπαϊκή τραπεζική εποπτεία, δεσμευτικές συμβάσεις επί του προϋπολογισμού για τα κράτη μέλη της ευρωζώνης και κάποια μορφή κοινού δανεισμού για τη χρηματοδότηση του ταμείου της ευρωζώνης. Ο Wolfgang Schäuble, Γερμανός υπουργός Οικονομικών, υποστήριξε ότι πλήρης δημοσιονομική ένωση συνεπάγεται για τη Γερμανία αλλαγή της συνθήκης της Ε.Ε. μέσα στο επόμενο έτος. Ωστόσο, Γάλλοι και Γερμανοί αξιωματούχοι υποστηρίζουν ότι μια τέτοια κίνηση δεν κρίνεται ακόμη απαραίτητη. Οι τελικές αποφάσεις αναμένονται να ληφθούν το Δεκέμβριο. Η προσέγγιση της Γαλλίας για πολλά από τα ζητήματα έρχεται σε αντίθεση με αυτή της Γερμανίας, καθώς στις διαβουλεύσεις για τα ζητήματα της ευρωζώνης ο Γάλλος πρωθυπουργός περιλαμβάνει στις συζητήσεις την Ιταλία και την Ισπανία. Ο François Hollande έχει τονίσει την ανάγκη για περισσότερη «αλληλεγγύη» στην εξισορρόπηση του προϋπολογισμού λιτότητας που απαιτείται από πλευράς Γερμανίας ενώ εκφράζει την απογοήτευσή του για την αργή πρόοδο στο θέμα της ευρωπαϊκής τραπεζικής εποπτείας. Η Γαλλία επιθυμεί δημοσιονομική ενοποίηση που να συνοδεύεται με «νέους εύρωστους μηχανισμούς», όπως τα ομόλογα της ευρωζώνης και ένα ταμείο απόσβεσης χρέους. Μια σημαντική διαφορά μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας είναι και ο βαθμός πρόσβασης σε μη μέλη του κοινού νομίσματος στα μέσα της «δημοσιονομικής ένωσης» για την ευρωζώνη. Η Γαλλία θέλει να επικεντρωθεί μόνο στα 17 κράτη - μέλη της ευρωζώνης, ενώ η Γερμανία θέλει ένα «27-μείον» σύστημα που να επιτρέπει την προσχώρηση σε αυτό από χώρες εκτός ευρωζώνης, όπως η Πολωνία, η Σουηδία ακόμη και του Ηνωμένου Βασιλείου. Εν αναμονή λοιπόν του Δεκεμβρίου...

- “Euro crisis drags down German growth forecast”, The Independent, 11/10/2012.
- Bowcott O., “Human rights violations in EU countries double in five years”, The Guardian, 10/10/2012.

- Peel Q., Carnegie H. and Spiegel P., “Fiscal union highlights EU divisions”, Financial Times, 16/10/2012

Γαλλικός τύπος

Σύμφωνα με το γαλλικό τύπο, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου δε διακυβεύονταν τόσα πολλά στην ευρωζώνη όσα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου. Επιπλέον, επισημάνθηκε ότι, αν και η τραπεζική εποπτεία αποτέλεσε αντικείμενο εντάσεων μεταξύ της Γαλλίας και της Γερμανίας, παραμένει επίσημα ο στόχος της Ε.Ε., ακόμη και αν δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική πριν από το 2014. Υποστηρίχθηκε ότι επιτεύχθηκε μια συνολική συμφωνία με μοναδικό πλεονέκτημα ότι δε θα πρέπει να επανέλθουμε στη συναίνεση που διαπραγματεύθηκε με τόση δυσκολία.

Χαρακτηριστικό του πρόσφατου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι η σύγκρουση μεταξύ των François Hollande και Angela Merkel. Ο Γάλλος Πρόεδρος τάχθηκε υπέρ της επιτάχυνσης της ένωσης των τραπεζών ενώ η Γερμανίδα καγκελάρια υποστήριζε τον αυστηρότερο δημοσιονομικό έλεγχο. Υποστηρίζεται ότι οι δύο ηγέτες δεν περίμεναν την έναρξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για να διασταυρώσουν τα ξίφη τους. Ο Γάλλος Πρόεδρος François Hollande συνάντησε τη Γερμανίδα καγκελάρια λίγο πριν από την έναρξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μετά από τις συνομιλίες του με τον Ιταλό Πρωθυπουργό Mario Monti. Ο Mario Monti και ο François Hollande συμφώνησαν να προωθήσουν την ολοκληρωμένη εποπτεία των τραπεζών στη ευρωζώνη - το πρώτο βήμα σε μια τραπεζική Ένωση - ενώ η Angela Merkel επέμενε να ενισχύσει περαιτέρω τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Από την πλευρά της η Γερμανίδα καγκελάρια ακριβώς πριν την έναρξη της Συνόδου Κορυφής ζήτησε, ενώπιον της Bundestag, το διορισμό ενός υπέρ Επιτρόπου αρμόδιου για τις οικονομικές και φορολογικές υποθέσεις, ο οποίος θα έχει το δικαίωμα να ασκεί βέτο στους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Από την άλλη πλευρά, ο François Hollande στο περιθώριο του γεύματος με τους σοσιαλιστές ηγέτες στις Βρυξέλλες, δήλωσε ότι «Το θέμα της Συνόδου Κορυφής δεν είναι η δημοσιονομική ένωση αλλά η τραπεζική ένωση μέχρι το τέλος του έτους, συμπεριλαμβανομένης της τραπεζικής εποπτείας ως πρώτου βήματος». Σύμφωνα με δημοσιεύματα του γαλλικού τύπου, ο Γάλλος Πρόεδρος είναι δύσπιστος σε οποιαδήποτε περαιτέρω μεταβίβαση κυριαρχίας προς όφελος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Προτιμά να τεθεί η οικονομική διακυβέρνηση της ευρωζώνης υπό την αιγίδα της ευρωομάδας. Η βασική θέση του Γάλλου Προέδρου ήταν η επιβεβαίωση της θεσμοθέτησης της εποπτείας των τραπεζών στην ευρωζώνη υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, μέχρι το τέλος του έτους. Αυτό θα επιτρέψει στη συνέχεια στο ταμείο αρωγής της ευρωζώνης να ανακεφαλαιοποιήσει άμεσα τις ισπανικές τράπεζες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, χωρίς να επιβαρύνει περαιτέρω το χρέος της Ισπανίας.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του γαλλικού τύπου, η κρίση της ευρωζώνης αποτελεί ένα πλήγμα στο μύθο ότι οι χώρες της Ένωσης κινούνται με τον ίδιο ρυθμό. Φάνηκε ότι το ενιαίο νόμισμα θα μπορούσε να λειτουργήσει με βιώσιμο τρόπο, χωρίς την ύπαρξη ισχυρών ομοσπονδιακών οργάνων και με κυρίαρχη οικονομική και δημοσιονομική πολιτική. Η κρίση ανάγκασε ορισμένα κράτη μέλη να παραδεχθούν ότι αρνούνται να κινηθούν προς την κατεύθυνση της ομοσπονδιοποίησης, αλλά ότι έχουν ενδιαφέρον να σταθεροποιήσουν την ευρωζώνη. Γι' αυτό η Ε.Ε. συμφώνησε στις 23 Μαΐου 2012 να είναι υπεύθυνοι οι «Πρόεδροι της Ε.Ε.» για την παροχή ενός «οδικού χάρτη» που θα οδηγεί στη δημιουργία ενός «σκληρού

πυρήνα» της ευρωζώνης, ο οποίος θα εγκριθεί το Δεκέμβριο, υπό την προϋπόθεση ότι η ένωση τραπεζών θα έχει ξεκινήσει να λειτουργεί.

Άλλο δημοσίευμα του Γαλλικού τύπου υποστηρίζει ότι η Γερμανία, προκειμένου να αποφύγει να πληρώσει για τους άλλους, θα ασκήσει ακόμη μεγαλύτερη πίεση για να δοθεί το δικαίωμα στον Επίτροπο Οικονομικών Υποθέσεων να ασκήσει βέτο στους προϋπολογισμούς που δεν πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Στο περιβάλλον του Herman Van Rompuy εκτιμάται ότι αυτό δεν είναι αρκετό για να αποτρέψει την καταστροφή. Η σχετική έκθεση που έχει δημοσιευθεί προτείνει την καθιέρωση χρηματοδοτικών μεταφορών για τη δημιουργία ενός ελάχιστου επιπέδου αλληλεγγύης. Σε αυτό το πλαίσιο δημιουργήθηκε ένας προϋπολογισμός της ευρωζώνης που θα μπορούσε να δανειστεί στις αγορές για να συνδράμει στην απορρόφηση «ασύμμετρων σοκ» ή να υποστηρίξει ένα κράτος που πραγματοποιεί επίπονες μεταρρυθμίσεις. «Ακόμη και οι Γερμανοί αναγνωρίζουν ότι, χωρίς χρηματοδοτικές μεταφορές, η οικονομική και νομισματική ένωση δεν μπορεί να λειτουργήσει», λέει ένας Ευρωπαίος διπλωμάτης. Η Γερμανία, που είναι εντελώς αντίθετη με την αμοιβαιότητα του δημοσίου χρέους, θα είναι πιο ανοιχτή στην έκδοση ευρωομολόγων για τον εφοδιασμό του προϋπολογισμού. Επιπλέον, η έκθεση προτείνει τη δημιουργία ενός ταμείου για ήπια εκκαθάριση «των κληρονομημένων χρεών», με τη συγκέντρωση του μέρους του χρέους που υπερβαίνει το 60% του ΑΕΠ. «Υπάρχει μεγάλη ένταση μεταξύ της ομάδας των 17 και της ομάδας των 27», υποστηρίζει το περιβάλλον του Van Rompuy. Στην ουσία, πώς μπορεί να λειτουργήσει η ευρωζώνη των 17 με θεσμούς για 27 χώρες; Προκειμένου να παρακαμφθεί αυτή η δυσκολία τα περισσότερα μέσα που δημιουργήθηκαν για τη διάσωση της ευρωζώνης λειτουργούν σε διακυβερνητικό πλαίσιο που επιτρέπει την απομάκρυνση της Ε. Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η έκθεση είναι πολύ προσεκτική σε αυτό το σημείο, με τον Πρόεδρο της Ε. Επιτροπής Jose Manuel Barroso να αρνείται ότι οι Επίτροποι ή οι ευρωβουλευτές που δεν είναι μέλη της ευρωζώνης βρίσκονται στο περιθώριο. Αλλά πώς να δεχθούμε ότι μπορούν να εκφράσουν τη γνώμη τους για τους εθνικούς προϋπολογισμούς των χωρών της ευρωζώνης; Αδιανόητη σκέψη για τη Γερμανία και τη Γαλλία...

- “A Bruxelles, M. Hollande et Mme Merkel s'accordent sur un compromis a minima», 20/10/2012, Le Monde
- P. Ricard, “Zone euro: M. Hollande et Mme Merkel en désaccord avant le Conseil», Le Monde, 18/10/2012
- Quatremer J., “Le sommet de Bruxelles suspendu au bon vouloir de l'Allemagne”, libération, 18/10/2012

ΤΥΠΟΣ

Μέλη ΔΕΠ στον Ελληνικό Τύπο

Θάνος Βερέμης “ Αμερικάνικες Εκλογές” Καθημερινή, 14 Οκτώβρη 2012

Ο ομότιμος καθηγητής Θάνος Βερέμης σε άρθρο του με τον παραπάνω τίτλο_με αφορμή τις Αμερικάνικες εκλογές υπογραμμίζει:

« ...Το φαινόμενο ΗΠΑ ξαναβρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής των Ευρωπαίων και όχι μόνο. Αυτά που κάνουν τις ΗΠΑ τόσο διαφορετικές από την ήπειρό μας είναι δυνατό να συνοψισθούν σε τέσσερις παρατηρήσεις: τον λαϊκισμό, την απουσία πολιτικής φιλοσοφίας άλλης από του John Locke, τη σχέση θρησκείας και κράτους, την πεποίθηση ότι κάθε άνθρωπος μπορεί να αλλάξει τη ζωή του. Ομως η διαπίστωση του de Tocqueville για την πολιτισμική ομοιογένεια των Αμερικανών έγινε σε εποχή που δεν είχαν ακόμα αναπτυχθεί τα μεγάλα αστικά

κέντρα της χώρας. Οι κάτοικοι της Νέας Υόρκης, της Βοστώνης, της Φιλαδέλφειας, του Σικάγου και του Λος Αντζελες δεν συμμερίζονται τον επαρχιακό τρόπο ζωής και τη νοοτροπία των κατοίκων του κεντρικού και νότιου τμήματος των ΗΠΑ. Στην ιδεολογική τους διαφοροποίηση συνέβαλαν αφενός ο φιλελευθερισμός με αριστερή απόκλιση των Δημοκρατικών της δεκαετίας του 1960 και αφετέρου ο συντηρητισμός και ο νεοσυντηρητισμός των Ρεπουμπλικανών των δεκαετιών του 1980 και 2000. Οι νεοσυντηρητικοί της ομάδας Wolfowitz, Pearle και Kristol, όπως και η λαϊκή τους εκδοχή των «πάρτι του τσαγιού», δεν αποβλέπουν στη συντήρηση του παλαιού καθεστώτος, αλλά στην ανατροπή της νομοθεσίας των Δημοκρατικών του Ομπάμα και στην οικοδόμηση μιας νέας ηθικής τάξης. Η κατηγορία αυτή των συντηρητικών αξιώνει μάλλον τον προσδιορισμό «αντιδραστικοί» και δεν έχει πλέον σχέση με τους παλαιούς Ρεπουμπλικανούς. Αν και δεν υπάρχει πλήρης ταύτιση των αντιδραστικών με τους θρησκευόμενους, σημειώνεται οπωσδήποτε επικάλυψη σε πολλά κοινωνικά ζητήματα με ηθικό περιεχόμενο. Οι ερχόμενες εκλογές παρουσιάζουν ήδη σημεία πόλωσης ασυνήθιστα στις αμερικανικές εκλογικές αναμετρήσεις. Προμηνύεται έτσι αναμέτρηση δύο κόσμων με σοβαρές αποκλίσεις, γεωγραφικά προσδιορισμένων»

Π.Κ. Ιωακειμίδης ‘Για μια υπερεθνική Ευρωπαϊκή Δημοκρατία’, The Athens Review of Books, Οκτώβριος 2012, τεύχος 33

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης σε άρθρο του με το παραπάνω τίτλο, μεταξύ άλλων αναφέρει: «Η κρίση όχι μόνο δεν έχει ξεπεραστεί αλλά προσλαμβάνει ολοένα και ευρύτερο, βαθύτερο χαρακτήρα και συμπαρασύρει ολοένα και περισσότερες χώρες-μέλη της ευρωζώνης, ενώ οι συνέπειες της διαχειριστικής προσέγγισης με την μορφή εντεινόμενης ύφεσης παγιδεύει το σύνολο της ευρωπαϊκής οικονομίας, περιλαμβανομένων χωρών όπως Γερμανίας, Ολλανδίας, Φιλανδίας και Γαλλίας. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, οι πολιτικές ηγεσίες έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν την ανάγκη να πάνε πέρα από την διαχειριστική προσέγγιση σε μια ολοκληρωμένη στρατηγική που θα αντιμετωπίσει τα θεμελιακά, συστηματικά, κατασκευαστικά ελλείμματα της ΟΝΕ. Όσο και αν φαίνεται περίεργο η Γερμανία είναι η χώρα η οποία πλειοδοτεί αυτή την στιγμή για την εμβάθυνση της ενοποίησης με τελικό στόχο την εγκαθίδρυση της Πολιτικής Ένωσης. Την ίδια θέση με την Γερμανία υιοθετεί και η Ιταλία. Η χώρα που έχει βεβαίως δυσκολίες με την εκχώρηση κυριαρχίας στην Ένωση είναι βεβαίως η Γαλλία. Ανεξάρτητα από τις επιμέρους θέσεις των κρατών μελών, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η διαπραγμάτευση θα είναι έντονα συγκρουσιακή σε όλα τα επίπεδα, ενώ ορισμένες λαϊκιστικές, ακραίες πολιτικές δυνάμεις θα επιχειρήσουν να επωφεληθούν ενισχύοντας τον αντιευρωπαϊκό σκεπτικισμό. Για να αποφευχθεί αυτό θα πρέπει να εξηγηθούν στις κοινωνίες και τους πολίτες της Ένωσης οι λόγοι για τους οποίους επιχειρείται η εκχώρηση κυριαρχικών εξουσιών στην Ένωση.»

Πάνος Καζάκος ‘Οικονομική λογική κατά πολιτικής’, Τα Νέα, 10 Οκτωβρίου 2012

Ο ομότιμος καθηγητής Πάνος Καζάκος σε άρθρο του με το παραπάνω τίτλο, μεταξύ άλλων τονίζει:

«Ένα από τα θέματα που συζητούνται σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η διαχείριση των κρατικών χρεών. Οι λύσεις που δοκιμάστηκαν έως πρόσφατα ήταν πολλές, αλλά αποδείχθηκε ότι δεν αρκούν. Ο κίνδυνος ενός ντόμινο χωρίς τέλος είναι μεγάλος. Έτσι, στο μενού των αποφάσεων εντάσσεται πλέον και η διαγραφή χρεών. Ειδικά για την ελληνική περίπτωση, αναγνωρίζεται ότι το δημόσιο χρέος της χώρας δεν είναι βιώσιμο όση καλή θέληση και αν επιδείξει η κυβέρνηση και παρά την περικοπή του (haircut) στις αρχές του 2012. Το ΔΝΤ πιέζει

τώρα για μια νέα περικοπή, τη φορά τούτη του διακρατικού χρέους της χώρας, και για χαλάρωση των όρων αποπληρωμής. Άλλες ιδέες αφορούν τα ευρωπαϊκά χρέη γενικά και θα έχουν ενδιαφέρον για την Ελλάδα, αν μείνει στη ζώνη του ευρώ. Οι ιστορικές αναλογίες πρέπει να γίνονται με πολλή προσοχή. Σήμερα δεν βρισκόμαστε σε μια κατάσταση που προέκυψε από πόλεμο. Οι «Νότιοι» της Ευρώπης έχουν διαφορετικής φύσης μερίδιο ευθύνης για την κατάσταση της οικονομίας τους και τα χρέη. Αλλά ευθύνη έχουν και οι δανειστές. Ποια είναι η λύση; Η σκέψη του Κέινς παραπέμπει στην ανάγκη για μια κοινή αναπτυξιακή ώθηση, υποστήριξη των ηττημένων του συστήματος, ένα «σχέδιο Μάρσαλ» και διαγραφή χρεών, διότι άλλως υφίσταται ο κίνδυνος να υποστεί ζημιά η ευημερία όλων.

Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία και με αφορμή την επίσκεψη της Καγκελαρίου Ανγκελα Μέρκελ στην Ελλάδα, έχει ενδιαφέρον να θυμηθούμε τις απόψεις του Κέινς για την περιβόητη Συνθήκη των Βερσαλλιών και τα γερμανικά χρέη (λέγε επανορθώσεις) μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.»'

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΞΕΝΟΣ

- “EU banking union – obvious obstacles”, Financial Times, 21/09/2012.
- “Euro crisis drags down German growth forecast”, The Independent, 11/10/2012.
- AP, “Eurozone jobless rate stays high”, The Independent, 1/10/2012.
- Associated Press, “Greek police crack down on illegal immigration”, The Guardian, 5/09/2012.
- Barker A., “EU ministers at odds over banking union”, Financial Times, 15/09/2012.
- Barker A., “UK faces clash with Brussels on City”, Financial Times, 11/09/2012.
- Bowcott O., “Human rights violations in EU countries double in five years”, The Guardian, 10/10/2012.
- Boxell J., “EU treaty sails through French parliament”, Financial Times, 9/10/2012.
- Brittan S., “A liberal case for scepticism of the EU”, Financial Times, 27/09/2012.
- Carnegy H. and Peel Q., “Crisis strains Hollande and Merkel’s unity”, Financial Times, 19/10/2012.
- Carnegy H. and Wiesmann G., “Businesses call for urgent action on euro”, Financial Times, 5/09/2012.
- Chaffin J. and Fontanella-Khan J., “Rajoy takes long view over summit outcome”, Financial Times, 19/10/2012.
- Chaffin J., Steinglass M. and Peel Q., “Twin threats to eurozone stability recede”, Financial Times, 9/09/2012.
- Dilorenzo S. and Melvin D., “European Union leaders agree to create eurozone-wide bank regulator”, The Independent, 19/10/2012.
- Elliott L. and Smith H., “ECB chief Mario Draghi calls on Germany to show eurozone unity”, The Guardian, 25/09/2012.
- Elliott L. and Tremlett G., “IMF hints at more time for Greece to implement hardline austerity”, The Guardian, 24/09/2012.
- Elliott L., “Economics: the failure of European monetary union has been abject”, The Guardian, 7/10/2012.
- Giannaris C., “Greece has not faced up to the ghosts of its past”, The Guardian, 11/10/2012.

- Goodley S., “Conflict in the east, crisis in the eurozone. But all's well at WH Smith”, The Observer, 7/10/2012.
- Inman Ph. and Smith H., “Eurozone hopes of crisis easing rise as budget deficits tumble”, The Guardian, 22/10 2012.
- Inman Ph. and Smith H., “Greek economy to shrink 25% by 2014”, The Guardian, 18/09/2012.
- Inman Ph., “Austerity has worsened Greek crisis, says institute”, The Guardian, 4/10/2012.
- Inman Ph., “Greece's coalition split over demands for job cuts as unemployment rises”, The Guardian, 13/09/2012.
- Inman Ph., “Primary Greek tax evaders are the professional classes”, The Guardian, 9/09/2012.
- Janssen R., “The desperation of Europe's wage austerians”, The Guardian, 21/10/2012.
- Jenkins P. and Masters B., “Bankers focus on key forum”, Financial Times, 13/09/2012.
- Johnson M. and Spiegel P., “Spain crafts crisis budget with fresh cuts”, Financial Times, 27/09/2012.
- Knight J., “German forecasters says eurozone crisis is dragging down growth rates”, The Independent, 11/10/2012.
- Knight J., “Markets look for more action, less talk on the eurozone”, The Independent, 14/10/2012.
- Kuchler H., “Cameron backs referendum on EU ties”, Financial Times, 9/10/2012.
- Lapavitsas C., “Greece is being blown away by the Brussels and Berlin blunderbuss”, The Guardian, 6/09/2012.
- Lichfield J., “Angela Merkel issues veto ultimatum as European leaders refuse to give peace a chance”, The Independent, 18/10/2012.
- Lichfield J., “Angela Merkel makes François Hollande wait for banking watchdog”, The Independent, 20/10/2012.
- Lichfield J., “The Nobel committee has been unjustly derided for recognising the achievements of the noble EU”, The Independent, 12/10/2012.
- Moore S., “The politics that matters is happening on the streets of Europe”, The Guardian, 26/09/2012.
- Münchau W., “QE would be right for Europe, too”, Financial Times, 16/09/2012
- Parker G. and Barker A., “Cameron fights to defend City”, Financial Times, 17/10/2012.
- Parker G., Warrell H. and Barker A., “Chancellor to back City in EU talks”, Financial Times, 13/09/2012
- Paterson T.m “Lenders press for Greece to be given new debt write-off”, The Independent, 28/10/2012.
- Peel Q. and Barker A., “Merkel to warn UK on Europe budget veto”, Financial Times, 21/10/2012.
- Peel Q., “Merkel bears no gifts on Greek visit”, Financial Times, 8/10/2012.
- Peel Q., Carnegie H. and Spiegel P., “Fiscal union highlights EU divisions”, Financial Times, 16/10/2012
- Pylas P., “Eurozone debt hits 90 per cent of its economy”, The Independent, 24/10/2012.
- Rachman G., “Democracy loses in struggle to save euro”, Financial Times, 10/09/2012.
- Rachman G., “Welcome to Berlin, Europe’s new capital”, Financial Times, 22/10/2012.
- Ross A., “Euro rally fades as EU summit starts”, Financial Times, 18/10/2012.

- Shiller R., “Economic forecasting can't cope with changing narrative of crisis”, The Guardian, 21/09/2012.
- Smith H. and Inman Ph., “Greek parliament in chaos over revised bailout plan”, The Guardian, 24/10/ 2012.
- Smith H., “Eurozone crisis: Greece faces more cuts after talks with EU, ECB and IMF”, The Guardian, 9/09/2012.
- Smith H., “Finance minister says Greece has turned a corner in effort to cut deficit”, The Guardian, 16/09/2012.
- Smith H., “Greece admits €13.5bn in cuts unlikely to be settled by EU summit”, The Guardian, 15/10/2012.
- Smith H., “Greece aid talks break down after Athens rejects further cuts”, The Guardian, 16/10/2012.
- Smith H., “Greece shocked at EU peace prize amid economic 'war'”, The Guardian, 12/10/2012.
- Smith H., “Greek debt talks deadlocked as lenders demand new wage cuts”, The Guardian, 1/10/2012.
- Smith H., McDonald H. and Tremlett G., “Across Europe, there's a generation with its future on hold”, The Guardian, 22/10/2012.
- Spiegel P. and Carnegy H., “Fears grow over EU banking union plan”, Financial Times, 17/10/2012.
- Spiegel P. and Chaffin J., “Merkel stands tough on Spanish bank aid”, Financial Times, 19/10/2012.
- Spiegel P. and Hope K., “Greece back in the spotlight”, Financial Times, 4/10/2012.
- Spiegel P. and Johnson M., “EU in talks over Spanish rescue plan”, Financial Times, 20/09/2012.
- Spiegel P. and Johnson M., “Spain makes EU's reform message its own”, Financial Times, 27/09/2012.
- Spiegel P., “ECB urged to identify women candidates”, Financial Times, 23/10/2012
- Spiegel P., “Eurogroup divided on path for Greek rescue”, Financial Times, 8/10/2012.
- Spiegel P., “No time to relax, EU officials are warned”, Financial Times, 12/09/2012.
- Spiegel P., Dinmore G. and Peel Q., “Opposition wanes to Spanish aid request”, Financial Times, 16/10/2012.
- Spiegel P., Peel Q. and Kontogiannis D., “Greece urged to hire foreign technocrats”, Financial Times, 24/10/2012
- Stewart H., “Five looming dangers that could tear the eurozone apart”, The Observer, 30/09/2012.
- Stewart H., “Greece close to €31bn bailout deal”, The Guardian, 17/10/ 2012.
- Traynor I., “Dutch elections seen as a measure of volatile Eurozone”, The Guardian, 9/09/2012.
- Traynor I., “Eurozone crisis: summer promise quickly evaporating”, The Guardian, 12/10/2012.
- Traynor I., “Eurozone demands six-day week for Greece”, The Guardian, 4/09/2012.
- Traynor I., “IMF and Europe in dangerous game of brinkmanship over failing Greek bailout”, The Guardian, 12/10/2012.
- Tsipras A., “The Greek message for Angela Merkel”, The Guardian, 8 October 2012.
- Warrell H., “PM pressed to pick new Brussels battles”, Financial Times, 10/10/2012.

- Wearden G. and Fletcher N., “Eurozone crisis as it happened: Greek leaders fail to agree on austerity package as markets slide”, The Guardian, 23/10/2012.
- Wearden G. and Fletcher N., “Eurozone crisis as it happened: Relief as Spain avoids being downgraded on eve of EU summit”, The Guardian, 17/10/2012.
- Wearden G. and Fletcher N., “Eurozone crisis as it happened: Spanish unemployment hits record high as US GDP beats forecast”, The Guardian, 26/10/2012.
- Wearden G., “Eurozone crisis live: Spain says bailout is not imminent as Greek deadlock continues - as it happened”, The Guardian, 2/10/2012.
- Wearden G., “Eurozone crisis: EU summit day one - as it happened”, The Guardian, 19/10/2012.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Adams J., Ezrow L. & Leiter D., “**Partisan Sorting and Niche Parties in Europe**”, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012.
- Arnold C., Sapir E. V. & De Vries C., “**Parties' Positions on European Integration: Issue Congruence, Ideology or Context?**”, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012.
- Brennan D., Cass B., Himmelweit S., Szebehely M., “**The marketisation of care: Rationales and consequences in Nordic and liberal care regimes**”, Journal of European Social Policy, Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012.
- Christine Arnold & Mark N. Franklin “**Introduction: Issue Congruence and Political Responsiveness**”, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012.
- Costello R., Thomassen J. & Rosema M., “**European Parliament Elections and Political Representation: Policy Congruence between Voters and Parties**”, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012.
- Davis W., “**The public opinion–foreign policy paradox in Germany: integrating domestic and international levels of analysis conditionally**”, European Security, Volume 21, Issue 3, 2012. Abstract: Does public opinion influence foreign policy? International relations theory is divided on whether foreign policy outputs follow public opinion in advanced democratic countries. Using the case of cold war and post-cold war Germany, I offer an integrated realist theory of the effect of public opinion on foreign policy. I test the theory and the generalizability of the hypothesis of a public opinion–foreign policy nexus using process tracing as well as a time series analysis between the years 1973 and 2002. Using new measures, results here contradict literature on expected public opinion and policy outputs in the cold war period yet are supported after. I find that the predicted effect of public opinion on foreign policy outputs to be confounded by such factors as security threats.
- De Sio L. & Franklin M. N., “**Strategic Incentives, Issue Proximity and Party Support in Europe**”, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012. Abstract: This article examines the causal relationship between public opinion and policy. Does opinion affect policy or is it the other way around? Three hypotheses take centre stage. The responsiveness hypothesis postulates that changes in public opinion lead to subsequent changes in policy in the same direction. The leadership hypothesis reverses the causal arrow and states that a change in policy results in a subsequent change in opinion in the same direction. Finally, the counter hypothesis argues that policy change leads to a subsequent change in opinion in the opposite

direction. These propositions are tested with time-series data from the United Kingdom from 1973 to 2006. Strong evidence is presented in support of policy responsiveness to public opinion. However, only conditional results were found for the other two hypotheses. Policy pushes public opinion in the same direction for popular incumbents (leadership), but in the opposite direction for unpopular incumbents (counter movement).

- Dijkstra H., **“The influence of EU officials in European Security and Defence”**, European Security, Volume 21, Issue 3, 2012. Abstract: European Union (EU) foreign policy has long been considered the *domaine réservé* of the member states. This article challenges such conventional state-centered wisdom by analyzing the influence of the Brussels-based EU officials in the Common Security and Defence Policy. Using four case studies and data from 105 semi-structured interviews, it shows that EU officials are most influential in the agenda-setting phase and more influential in civilian than in military operations. Their prominence in agenda-setting can be explained by their central position in the policy process. This allows them to get early involved in the operations. The absence of strong control mechanisms and doctrine in civilian crisis management gives them opportunities to affect civilian missions. Finally, EU officials direct civilian operations from Brussels, whereas the command of military operations is with the member states and NATO.
- Hakhverdian A., **“The Causal Flow between Public Opinion and Policy: Government Responsiveness, Leadership, or Counter Movement?”**, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012.
- Jacobs A. D., **“Explaining institutional Europeanisation in security and defence: the German administration under Schröder and Merkel”**, European Security, Volume 21, Issue 3, 2012. Abstract: Few issues are more important to scholars of Europe's emergence as a foreign policy actor than whether the European Union (EU) can forge a common defense-industrial policy out of 27 states' procurement policies and defense industries. Overlooked in most scholarly analyses of European defense-industrial cooperation, the story of Europe's international armaments organizations stretches back more than six decades. In this article, we examine the impact of past institutional outcomes on the defense-industrial field by applying the concepts and analytic tools of historic institutionalism to European armaments organizations. Because past institutional dynamics have channeled the subsequent development of armaments cooperation, what has emerged is a polycentric governance architecture wherein organizations with transatlantic, pan-European and restrictive-European memberships dominate distinct components of the cooperative process. We demonstrate that this maturing institutional pattern will likely limit the opportunities for the EU – and especially its Commission – to shape the future contours of European defense-industrial cooperation.
- Kropatcheva E., **“Russia and the role of the OSCE in European security: a ‘Forum’ for dialog or a ‘Battlefield’ of interests?”**, European Security, Volume 21, Issue 3, 2012.
- Kuzio T., **“Ukraine's relations with the West since the Orange Revolution”**, European Security, Volume 21, Issue 3, 2012.
- Lehrer R., **“Intra-Party Democracy and Party Responsiveness”**, West European Politics, Volume 35, Issue 6, 2012. Abstract: This study examines whether parties respond to their supporters or to the median voter position. Party leaders require the support of the ‘selectorate’, which is defined as the group that has influence in party leadership selection. Inclusive parties, which rely on rank-and-file membership to select their leaders, will respond to their members. Exclusive parties, which rely on office-seeking members for leadership

selection, will respond to the median voter position. Thus, intra-party institutions that (dis)enfranchise party members are crucial for understanding whether a party responds to their supporters (or to the median voter position). Using data from 1975–2003 for six West European countries, this article reports findings that inclusive parties respond to the mean party supporter position. While there is evidence that exclusive parties respond to the median voter position in two-party systems, this finding does not extend to multiparty systems. This study has implications for the understanding of intra-party institutions and political representation.

- Louwse T., “**Mechanisms of Issue Congruence: The Democratic Party Mandate**”, *West European Politics*, Volume 35, Issue 6, 2012. Abstract: Issue congruence between voters and parties can be achieved if voters and parties follow the party mandate model. A central requirement of this model is that parties fulfil their electoral mandate. This article studies collective party mandate fulfilment by comparing parties’ election manifestos with the parliamentary speeches of their politicians in two countries: a typical consensus democracy, the Netherlands, and a typical majoritarian democracy, the United Kingdom. The central question is whether a difference in collective mandate fulfilment exists between these two types of democracy. Contrary to previous findings, this study finds that such a difference does not exist, at least not with regard to the two countries analysed. This can be explained by the way in which the party mandate is conceptualised. The article also analyses the development of party mandate fulfilment over time and finds no evidence for the idea that collective mandate fulfilment is declining.
- Mahon R., Anttonen A., Bergqvist C., Brennan D., Hobson B., “**Convergent care regimes? Childcare arrangements in Australia, Canada, Finland and Sweden**”, *Journal of European Social Policy*, Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012.
- Michel S. & Peng I., “All in the family? Migrants, nationhood, and care regimes in Asia and North America”, *Journal of European Social Policy* Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012. Abstract: If a ‘migrant in the family’ is the prevalent pattern of care work in Mediterranean societies today, what are the emergent patterns in other familialistic societies, and what factors are driving or impeding them? We address these questions by examining the cases of Japan, Korea, Canada, and the US. Our analysis shows that while care work patterns in all these four countries resemble those of the Mediterranean countries in their increased use of migrant care workers, they also differ from the Mediterranean and among themselves, partly because of their varying conceptualizations of nationhood. We argue that concepts of nationhood are significant but not all-determining in efforts to reconcile care work and migration regimes.
- Rohrschneider R. & Whitefield S., “**Institutional Context and Representational Strain in Party–Voter Agreement in Western and Eastern Europe**”, *West European Politics*, Volume 35, Issue 6, 2012.
- Shutes I. & Chiatti C., “**Migrant labour and the marketisation of care for older people: The employment of migrant care workers by families and service providers**”, *Journal of European Social Policy*, *Journal of European Social Policy*, Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012.
- Williams F. & Brennan D., “**Care, markets and migration in a globalising world: Introduction to the Special Issue**”, *Journal of European Social Policy*, Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012.
- Williams F., “Converging variations in migrant care work in Europe”, *Journal of European Social Policy*, Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012.

- Wlezien C. & Soroka St. N., **“Political Institutions and the Opinion–Policy Link”**, *West European Politics*, Volume 35, Issue 6, 2012. Abstract: The link between public opinion and policy is of special importance in representative democracies. Policymakers’ responsiveness to public opinion is critical. Public responsiveness to policy itself is as well. Only a small number of studies compare either policy or public responsiveness across political systems, however. Previous research has focused on a handful of countries – mostly the US, UK and Canada – that share similar cultures and electoral systems. It remains, then, for scholars to assess the opinion–policy connection across a broad range of contexts. This paper takes a first step in this direction, drawing on data from two sources: (1) public preferences for spending from the International Social Survey Program (ISSP) and (2) measures of government spending from OECD spending datasets. These data permit a panel analysis of 17 countries. The article tests theories about the effects of federalism, executive–legislative imbalance, and the proportionality of electoral systems. The results provide evidence of the robustness of the ‘thermostatic’ model of opinion and policy but also the importance of political institutions as moderators of the connections between them.
- Yeandle S., Kröger T. & Cass B., **“Voice and choice for users and carers? Developments in patterns of care for older people in Australia, England and Finland”**, *Journal of European Social Policy*, Vol. 22, No. 4, Οκτώβριος 2012.
- Zaiotti R., **“Practising homeland security across the Atlantic: practical learning and policy convergence in Europe and North America”**, *European Security*, Volume 21, Issue 3, 2012.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

- Ahtonen A., Schneider C. and Sudbury I., “The climate is changing - is Europe ready? Building a common approach to adaptation”, EPC Issue Paper No. 70, 26/09/2012.
- Arbak E., “Measuring Returns to Education and Human Capital in the Southern Mediterranean”, MEDPRO Technical Paper, 5/10/2012.
- Balcer A., “Enlisting business to help loosen the Gordian knot around Cyprus”, CEPS Commentary, 5/10/2012.
- Beblavý M., Maselli I. and Martellucci E., “Workplace Innovation and Technological Change”, CEPS Special Report, 14/09/2012.
- Bertoncini Y., ““Fiscal Compact”, sovereignty and austerity”, *Notre Europe Tribune*, 25/09/2012.
- Bertoncini Y., “Erasmus and European mobility: a strategic investment”, *Notre Europe Tribune*, 12/10/2012.
- Blockmans St. and Carrera S., “The UK-Canada Agreement on Mutual Support of Missions Abroad: Loyalty compromised?”, CEPS Commentary, 18/10/2012.
- Blockmans St., “Beyond Entrenchment over Iran: Can the EU offer a framework for regional security?”, CEPS Commentary, 3/09/2012.
- Blockmans St., “EU Global Peace Diplomacy”, CEPS Commentary, 15/10/2012.
- Bosse G., “The EU and Belarus: perpetual tango all over again?”, EPC Policy Brief, 24/09/2012.
- Brady H., “Cameron's choice: Play to the gallery or keep Britain safe”, *CER Bulletin Issue 86*, October/November 2012.

- Brady H., “Cameron's European 'own goal': Leaving EU police and justice co-operation”, CER Policy Brief, 3/10/2012.
- Brady H., “Time for a European Civil Liberties Union?”, CER Insight, 21/09/2012.
- Buchan D., “Outsiders on the inside: Swiss and Norwegian lessons for the UK”, CER Policy Brief, 24/09/2012.
- Burtraw D. and Woerman M., “An Assessment of US Progress towards its Pledge on Climate Change Mitigation”, ECP Report, 15/10/2012.
- Cafaggi F. and Renda A., “Public and Private Regulation: Mapping the Labyrinth”, CEPS Working Document, 1/10/2012.
- Carmassi J., Di Noia C. and Micossi St., “Banking Union: A federal model for the European Union with prompt corrective action”, CEPS Policy Brief, 18/09/2012.
- Casale A., Giovannini A., Gros D., Ivan P., Núñez Ferrer J. and Peirce F., “The Implications for the EU and National Budgets of the Use of EU Instruments for Macro-Financial Stability”, CEPS Special Report, 4/09/2012.
- Chaltiel Terral Fl., “The move from a functionalist to democratic method”, Notre Europe Tribune, 12/10/2012.
- Cipollone A., Patacchini E. and Vallanti G., “Women’s Labour Market Performance in Europe: Trends and Shaping Factors”, CEPS Special Report, 26/09/2012.
- De Grauwe P. and Ji Y., “What Germany should fear most is its own fear: An analysis of Target2 and current account imbalances”, CEPS Working Document, 12/09/2012.
- De Schoutete Ph., “The European Council and the Community Method”, Notre Europe Policy Paper, 18/09/2012.
- Delors J., “For a new relaunch of the single market”, Notre Europe Tribune, 15/10/2012.
- Dhéret C., Martinovici A. and Zuleeg F., “Division of Powers between the EU, Member States and Local and Regional Authorities”, EPC, 3/10/2012.
- Dhéret C., Zuleeg F. and Martinovici A., “The state of play on the EU MFF 2014-2020 interinstitutional negotiations”, EPC Report, 18/10/2012.
- Donnellan T. and Hennessy T., “The Labour Allocation Decisions of Farm Households: Defining a theoretical model”, Factor Markets Working Paper, 22/10/2012.
- Drevet J.-F., “Cyprus and the EU: Appraisal and Challenges”, Notre Europe Policy Paper, 19/09/2012.
- Durand M., “Schengen area: abolishing the free movement of people?”, Notre Europe Synthesis, 9/10/2012.
- Emmanouilidis J.A., “Stepping stone to an ambitious deal? – the results of an 'intermediate summit’”, EPC Post-Summit Analysis, 22/10/2012.
- Engel A. and Parkes R., “Accommodating an independent Scotland: how a British-style constitution for the EU could secure Scotland's future”, EPC Discussion Paper, 24/10/2012.
- Fabry E., “European influence: the need for a paradigm shift”, Notre Europe Synthesis, 25/10/2012.
- Gouez A., “Cyprus and European identity”, Notre Europe Tribune, 19/09/2012.
- Grant Ch., “Hollande, the Germans and 'political union’”, CER Insight, 25/09/2012.
- Gros D. and Roth F., “The Europe 2020 Strategy: Can it maintain the EU’s competitiveness in the world?”, CEPS, 4/09/2012.
- Gros D. and Schoemaker D., “European Deposit Insurance: Financing the transition”, CEPS Commentary, 6/09/2012.

- Gros D., “Banking Union: Ireland vs. Nevada, an illustration of the importance of an integrated banking system”, CEPS Commentary, 18/10/2012.
- Gros D., “Should Europe be fracking?”, CEPS Commentary, 5/10/2012.
- Gros D., “This recovery is different”, CEPS Commentary, 6/09/2012.
- Grosso Fr. and Valiante D., “ECMI Statistical Package 2012”, CEPS, 4/10/2012.
- Kostanyan H. and Vorobiov I., “Free and fair? A challenge for the EU as Georgia and Ukraine gear up for elections”, CEPS Commentary, 27/09/2012.
- Kostanyan H., “The EEAS and the Eastern Partnership: Let the blame game stop”, CEPS Commentary, 4/09/2012.
- Kox H.L.M., “Unleashing Competition in EU Business Services”, CEPS Policy Brief, 24/10/2012.
- Krastev I., “The Political Logic of Disintegration: Seven Lessons from the Soviet Collapse”, CEPS Essay, 26/09/2012.
- Kreiling V., “Fire-fighters, Policemen and Architects for European Integration”, Notre Europe Synthesis, 7/09/2012.
- Llaudes S. and Kaczyński P.M., “Duel between the EU and Argentina: Weapons in the EU Arsenal”, CEPS Commentary, 13/09/2012.
- Maduro M., “Triggering European politics to reinforce the Community method”, Notre Europe Tribune, 5/10/2012.
- Mortensen J. and Alcidi C., “The Policy Mix and Macroeconomic Adjustment in the Euro Area”, CEPS Commentary, 15/10/2012.
- Mustilli F. and Pelkmans J., “Securing EU Growth from Services”, CEPS Special Report, 12/10/2012.
- Núñez Ferrer J., Volkery A., Withana S. and Medarova-Bergstrom K., “The Use of Innovative Financial Instruments for Financing EU Policies and Objectives: Implications for EU and National Budgets”, CEPS Special Report, 18/10/2012.
- O'Donnell C.-M., “US foreign policy after the presidential election: What should Europeans expect?”, CER Policy Brief, 25/10/2012.
- O'Donnell C.-M., “What Romney would mean for Europe”, CER Bulletin Issue 86, October/November 2012.
- Paul A. and Rukomeda R., “Ukraine: The Moment of Truth”, EPC Commentary, 26/10/2012.
- Paul A. and Shiriyev Z., “Georgia's future: between Euro-Atlantic aspirations and geopolitical realities”, EPC Policy Brief, 27/09/2012.
- Paul A., “Turkey-EU relations: time to rebuild trust”, EPC Commentary, 19/10/2012.
- Pelkmans J. and Correia de Brito A., “Enforcement in the EU Single Market”, CEPS, 9/10/2012.
- Petersen A., “In the hunt for Caspian Gas, the EU can learn from China”, EPC Commentary, 17/10/2012.
- Petrick M. and Kloss M., “Drivers of agricultural capital productivity in selected EU member states”, Factor Markets Working Paper, 3/09/2012.
- Rubio E., “A European statute for mutuals?”, Notre Europe Synthesis, 26/10/2012.
- Rubio E., “EMU: long-term matters are urgent matters”, Notre Europe Synthesis, 13/09/2012.
- Schoenmaker D. and Gros D., “A European Deposit Insurance and Resolution Fund - An Update”, CEPS Policy Brief, 11/09/2012.
- Springford J., “How to build European services markets”, CER Policy Brief, 28/09/2012.

- Stratulat C. and Dhéret C., “A tale of modern-day capitalism and democracy: in view of the European protests”, EPC Policy Brief, 8/10/2012.
- Stratulat C., “EU enlargement to the Balkans: the show must go on”, EPC Commentary, 11/10/2012.
- Teusch J., “Shale Gas and the EU Internal Gas Market: Beyond the Hype and Hysteria”, CEPS Working Document, 21/09/2012.
- Tilford S., “Eurozone: Are the building blocks falling into place?”, CER Bulletin Issue 86, October/November 2012.
- Tindale St., “Connecting Europe's energy systems”, CER Policy Brief, 1/10/2012.
- Tsakiris Th., “Italy and Greece change course in support of Tap project”, ELIAMEP Briefing Note 28, September 2012.
- Valasek T., “Will the euro crisis lead to the break-up of EU member-states?”, CER Insight, 24/10/2012.
- Vitorino A., “The interim report on the EMU is encouraging”, Notre Europe Tribune, 16/10/2012.
- Vitorino A., “Which Institutions for the Euro Area?”, Notre Europe Tribune, 25/09/2012.
- Wetzel A. and Orbie J., “The EU’s Promotion of External Democracy: In search of the plot”, CEPS Policy Brief, 13/09/2012.
- Whyte Ph., “Alice in euroland: What political union for the single currency?”, CER Insight, 09/10/2012.
- Zuleeg F. and Emmanouilidis J.A., “A budget for the euro zone?”, EPC Commentary, 15/10/2012.

Call for Papers

We invite submissions for the **6th Biennial Hellenic Observatory PhD Symposium** on Contemporary Greece and Cyprus. A main objective of the Symposium is to facilitate the exchange of knowledge and ideas between young scholars currently undertaking research on Greece and Cyprus. The Symposium is intended to help graduate research students to overcome the academic isolation associated to PhD research, to 'try' their ideas and findings on wider audiences, and to establish new collaborative links across disciplines. Researchers will also be able to 'engage' with a wider academic community, including academic members of staff at the LSE, and also a number of other distinguished scholars who will act as keynote speakers and discussants to the Symposium.

We welcome contributions from research students (current and recent) across any field of the Social Sciences and Humanities whose PhD focuses on contemporary Greece and Cyprus.

The **topics** covered in the Symposium include, but are not limited to:

- Media and Public Perceptions
- Foreign Policy
- Public Policy (including welfare, education, and social policies)
- Economic Policy (including labour market, industrial, and regional policies)
- Economic Problems and Performance (including macro/micro economics and finance)
- Greece and Southeast Europe (including economic and political cooperation and energy)
- Domestic and EU Politics
- Migration and Minorities
- History and Culture
- State and Society

The **closing date** for receipt of the 'Abstract Submission Form' is **17:00 (UK Time) on 31 January 2013**.

For any further information please contact: Ms Ioanna Antonopoulou, Hellenic Observatory Administrator Email: Hellenicobservatory.phd@lse.ac.uk, Tel: 0044 (0)20 7955 5326

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 13/11/2012: Το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Επικοινωνίας και το Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών στο πλαίσιο της σειράς διαλέξεων «Ζητήματα Επικοινωνίας» διοργανώνουν διάλεξη με θέμα **«Οι αμερικανικές εκλογές της 6ης Νοεμβρίου – αποτελέσματα και προοπτικές»**. Ομιλητές: Δ. Καραϊτίδης (Πρέσβης ε.τ.), Π. Καψής, (δημοσιογράφος), Π. Παπακωνσταντίνου (δημοσιογράφος), Μ. Ρήγου (δημοσιογράφος), Συντονιστής: Δ. Χαραλάμπης (Καθηγητής του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ, Αν. Διευθυντής του ΕΠΙΕΕ).
- 12/11/2012: ο Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Κοινωνιολογίας του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το ελληνικό τμήμα της International Federation for research in Women's History διοργανώνει ημερίδα με θέμα: **«Ιστορία των γυναικών και του φύλου στην Ελλάδα σήμερα: Νέες θεματικές και προσεγγίσεις»**.
- 8/11/2012: Στο πλαίσιο του κύκλου εκδηλώσεων: «Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη, Ανταλλαγή. Πρέπει να τα σκεφτούμε όλα από την αρχή;» το ΕΛΙΑΜΕΠ, το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών και το Πάντειο Πανεπιστήμιο διοργανώνουν εκδήλωση με θέμα **«Διαδίκτυο, Δημοκρατία και Δημόσιος Χώρος»**. Ομιλητές: Καθηγητής Dominique Cardon (EHESP), Francois-Bernard Huyghe (ερευνητής IRIS), Καθηγητής Νίκος Δεμερτζής (Πανεπιστήμιο Αθηνών) και ο Γ. Τζογόπουλος (μεταδιδακτορικός ερευνητής ΕΛΙΑΜΕΠ με την υποστήριξη του Ιδρύματος Μποδοσάκη). Συντονιστής: Καθηγητής Γιάννης Σκαρπέλος (Πάντειο Πανεπιστήμιο).
- 8/11/2012: Στο πλαίσιο του κύκλου συζητήσεων Ελλάδα: Μεταρρυθμίσεις, Ρήξεις, Τομές το ΕΛΙΑΜΕΠ, το IOBE, η Kantor, η Κίνηση Πολιτών και η Διεθνής Διαφάνεια Ελλάς, σε συνεργασία με το Megaron Plus διοργανώνουν ανοιχτή συζήτηση με θέμα: **«Φορολογικό Σύστημα: Μέτρα ή Μεταρρύθμιση;»**. Ομιλητές: Χ. Κυριαζής (Αντιπρόεδρος, ΣΕΒ), Καθηγητής Β. Ράπανος (Πανεπιστήμιο Αθηνών), Καθηγητής Γ. Σταθάκης (Πανεπιστήμιο Κρήτης & βουλευτής, ΣΥΡΙΖΑ), Δ. Σταματόπουλος (Γενικός Διευθυντής Φορολογίας, Υπουργείο Οικονομικών). Συντονίστρια: Ανδρονίκη Μπούμη (Σύμβουλος Διοίκησης, Eurobank)
- 2/11/2012: Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και το Ίδρυμα Friedrich Ebert στη Αθήνα ΕΛΙΑΜΕΠ διοργάνωσαν εκδήλωση με θέμα **«Σενάρια για την Ευρωζώνη 2020 - Κατάρρευση ή διαφυγή από την κρίση;»**. Ομιλητές: Χ. Κασιούλης (Διευθυντής Ιδρύματος Friedrich Ebert), Καθηγήτρια Μ. João Rodrigues (Université Libre de Bruxelles), Δρ. Δ. Κούρκουλας (Υφυπουργός Εξωτερικών, Υπουργείο Εξωτερικών), Καθηγητής Λ. Τσούκαλης (Πρόεδρος ΕΛΙΑΜΕΠ), Καθηγητής Γ. Παγουλάτος (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών). Συντονιστής: Ν. Μαλκουτζής (Αναπληρωτής αρχισυντάκτης της αγγλικής έκδοσης της εφημερίδας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ).
- 29/10/2012: Στο πλαίσιο του κύκλου εκδηλώσεων: «Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη, Ανταλλαγή. Πρέπει να τα σκεφτούμε όλα από την αρχή;» το ΕΛΙΑΜΕΠ και το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών διοργάνωσαν διάλεξη του Elie Cohen με θέμα: **«Ευρώ: Μια κρίση διακυβέρνησης»**. Ακολούθησε συζήτηση με τον Καθηγητή Λουκά Τσούκαλη (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)).

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΕΕΠ

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- **Ανδρέου, Γιώργος**, Συνοχή και διαρθρωτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- **Διαμαντικός, Κων/νος - Τριαντόπουλος, Χρήστος**, Το Διαδίκτυο στην υπηρεσία της έρευνας, Εκδόσεις Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- **Διαμαντικός, Κωσταντίνος**, Θεωρία και πρακτική της αξιολόγησης Προγραμμάτων, δράσεων και πολιτικών, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- **Δούση, Εμμανουέλα**, Η κοινοτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- **Καζάκος, Πάνος**, Αναθεώρηση του συντάγματος και Οικονομία. Δοκίμιο οικονομικής ανάλυσης των συνταγματικών θεσμών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.
- **Καζάκος, Πάνος**, Στη Μέση του Δρόμου: Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις, Αθήνα 2005.
- **Κοτσιαρός, Αθανάσιος**, "www.ΠολιτικόΙσλάμ.online.tr" Η ηλεκτρονική παρουσία του Τούρκικου πολιτικού Ισλάμ στο διαδίκτυο, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- **Κουτσιαράς, Νίκος**, Η Λήψη Αποφάσεων σε μια Οικονομική Ένωση. Υποδείξεις με αφετηρία τη σύγχρονη οικονομική θεωρία της πολιτικής, Παπαζήσης, Αθήνα 2003.
- **Κουτσιαράς, Νίκος**, Ποιος ελπίζει ή φοβάται τις Βρυξέλλες; Η ρυθμιστική παρέμβαση της Ε.Ε. στις αγορές εργασίας, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- **Μιχαλάκη Σ. & Φιλίνης Κ.**, «Τι συμβαίνει στο βασίλειο της Δανιμαρκίας. Ευελιξία με ασφάλεια και οι επιδόσεις της αγοράς εργασίας», Παπαζήσης, Αθήνα, 2009.
- **Μπότσιου, Κων/να**, Μεταξύ NATO και ΕΟΚ. Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- **Koutsiaras, Nikos**, Understanding Economic and Monetary Union, Institute of European Integration and Policy, Metamesonykties Ekdoseis, Athens 2005.
- **Τριαντόπουλος, Χρήστος**, Εποπτεία τραπεζικού συστήματος: Η ευρωπαϊκή εμπειρία και το νέο κανονιστικό πλαίσιο, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.

2. ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. Μέλη ΔΕΠ και Συνεργάτες από άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα

- **Διαμαντόπουλος, Χρήστος**, "Διοικητικές αντιλήψεις και Διοικητικά συστήματα: Αγγλοαμερικάνικη και ευρωπαϊκή παράδοση". WP. A01/06, 2006
- **Καζάκος, Πάνος**, "Ανταγωνιστικότητα, Ανάπτυξη και Απασχόληση. Εθνικές δυνατότητες και προτεραιότητες.", WP. A03/04, 2004
- **Καζάκος, Πάνος**, "Στη Μέση του Δρόμου: Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας", 2005
- **Κουτσιαράς, Νίκος**, "Η στρατηγική της Λισαβόνας και η έκθεση Kok: Μεταξύ οικονομικής σκοπιμότητας και πολιτικής ορθότητας", WP. A02/05, 2005
- **Λάβδας, Κώστας - Χρυσόχου, Δημήτρης**, Νέες κατευθύνσεις στη μελέτη της ευρωπαϊκής πολιτείας, WP. A02/06 (2006)
- **Μαραβέγιας Ν.**, «Σε αναζήτηση ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ύπαιθρο», WP. A01/08 στο eerp.pspa.uoa.gr/WP-A0108.pdf
- **Τζιφάκης, Νικόλαος - Φακιολάς, Ευστάθιος Τ.** "Οι επιχειρήσεις ειρήνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια", WP. A02/04, 2004
- **Ananiadis, Blanca**, "From Lisbon to Lisbon: Narratives of Social Europe". UACES 37th Annual Conference and 12th Research Conference, WP. A02/07, 2007
- **Attina, Fulvio**, Building the Union: an evolutionist interpretation, IEIP-EKEM (Conf.) 09
- **Bellamy, Richard**, New modes of democracy: Can there be EU Democracy without parties or political representation? IEIP-EKEM (Conf.) 08
- **Castiglione, Dario**, Notes on "The role of political identity in European integration", IEIP-EKEM (Conf.) 07
- **Diamantopoulos, Christos**, "Thoughts on logical positivism, simon's decision theory and the aristotelian teleology", WP. A01/07, 2007
- **Kaczynski, Piotr Maciej**, "Polish Dilemmas on the New European Union Treaty", Institute of Public Affairs (Warsaw)
- **Kassimatis, George**, Common cultural roots - The cornerstone of the European Union IEIP-EKEM (Conf.) 05
- **Kazakos, Panos**, After the Constitutional Debacle: What way ahead for the Union?, IEIP-EKEM (Conf.) 10.
- **Kazakos, Panos**, Europeanisation, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990-2003 **Kazakos, Panos**, Scenarios for the future of Europe, WP. A01/05, 2005
- **Koutsiaras, Nikos - Andreou, George**, Small can be beautiful: The EU budget - and the financial perspectives for 2007-2013, WP. A01/04, 2004

- **Manitakis, Antonis**, *The impasses in constitutionalising the EU and the perspective of moving from the shared sovereignty of states to "condominium" of peoples*, IEIP-EKEM (Conf.) 02
- **Pagoulatos, George**, *Deepening vs Widening: Revisiting the dilemma*, IEIP-EKEM (Conf.) 06
- **Papadopoulou, Lina**, *Lost in "translation" or, how political visions IEIP-EKEM (Conf.) 04: regarding the future of Europe are "translated" into constitutional arrangements*
- **Taylor, Paul**, *The State of European Integration: a view on the present and future perspective*, IEIP-EKEM (Conf.) 01
- **Trechsel, Alexander**, *The Swiss model: a bonanza for EU studies*, IEIP-EKEM (Conf.) 03

B. Ερευνήτες και Επιστημονικοί Συνεργάτες Ε.Ε.ΕΠ

- **Δούκας, Γιάννης**, "Η παγκόσμια διατροφική κρίση και η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης", WP. B01/08:
  - **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος - Λαμπρίδης, Παναγιώτης**, "Η Αναζήτηση της Ειρήνης στο Αιγαίο: Μια Συνολική Αποτίμηση της Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και Ασφάλειας στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις", WP. B08/04_2004
  - **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος**, *Θεωρία και μέθοδοι αξιολόγησης κοινωνικό - οικονομικών παρεμβάσεων*, WP. B05/06, 2006 σ
  - **Μανούζας, Ζήσης**, "Μείωση των ωρών εργασίας: Είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αύξηση της απασχόλησης;", WP. B07/04, 2004
  - **Ματσουκά, Κλεοπάτρα**, *Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Προβλήματα, Προοπτικές, Προκλήσεις*, WP. B04/06_2006
  - **Μπουρίκος, Δημήτρης**, *Ζητήματα κοινωνικοασφαλιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, Επισημάνσεις και προτεινόμενη βιβλιογραφία*, WP. B03/06, 2006
  - **Παπούλιας, Ευάγγελος**, *Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο της εθνικής πολιτικής μουσειών. Περιπτωσιολογική μελέτη Αρκαδίας*, WP. B01/07, 2006
  - **Σκάλικος, Δημήτρης**, "Από τον Ρεπουμπλικανικό Φιλελευθερισμό στη Δημοκρατία των Ελευθεριών: Μία προσέγγιση ανα-σηματοδότησης της "φιλελεύθερης σοσιαλδημοκρατίας", WP. B02/07, 2007
  - **Σοφού, Στεργούλα**, "Η Αναπτυξιακή Βοήθεια ως μέσο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων", WP. B06/04, 2004
  - **Τριαντίδης, Αρης**, "Οικονομικές προεκτάσεις της περιφερειακής ολοκλήρωσης στα Βαλκάνια", WP. B05/04_2004
  - **Andreou, George**, *Regional Policy in Greece Sectoral Case Study The Operational Programme "Competitiveness"*, WP. B01/04, 2004
  - **Choros, Panagiotis**, *Political Conditionality in the European Neighbourhood Policy: The Case of the Southern Mediterranean* WP. B02/05, 2005
  - **Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, *The Greek Contribution to CFSP and Civilian Crisis Management*, WP. B02/04, 2004
  - **Frangakis, Nikos - Papayannidis, A.D. - Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, *FORNET CFSP Annual Report 2004-Greece*, WP. B03/04, 2004
  - **Kotsiaros, Athanasios**, *The change of the Greek foreign policy strategy towards Turkey: the Greek official political discourse*, WP. B01/06, 2006
  - **Lykoudis V.**, "The Enlargement Strategy of the European Union: A change in attitude?", WP.B01/11, 2011
  - **Petrelli, Marina - Vallianatou, Anna**, *The medium-small and big member states: willing enough to draw common positions during the European Convention and IGC debate on CFSP and ESDP?*, WP. B02/06, 2006
  - **Triantafyllou, Martha**, *Forecasting conflicts with the use of event data: The Greek-Turkish case of Imia*, WP. B04/04, 2004
  - **Trantidis, Aris**, *Interests, Ideas and Norms: The Strategy of 'Symbiosis' in the European Neighbourhood Policy*, WP. B03/05, 2005
  - **Trinquelle Isabelle**, "La spécificité de la gestion des déchets dans les îles au regard du droit communautaire" στο eep.pspa.uoa.gr/IsabelleTrinquelle-French.pdf
  - **Vallianatou, A.**, *The Reforms of the Lisbon Treaty on the Rotating EU Presidency: Braking the powers of small member-states in CFSP Affairs?*, WP.B01/10
  - **Vallianatou, Anna**, *The Iraq crisis: did the fourth EU-Greek Presidency follow a problem solving approach?*, WP. B01/05, 2005
- Κείμενα εργασίας Μονάδα Τουρκίας
- **Kotsiaros, Athanasios**, "Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism", RUT-WP03/07, 2007
  - **Κοτσιαρός, Αθανάσιος (επ.)**, «Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών;» RUT-WP02/07, 2007
  - **Τριαντόπουλος, Χρήστος**, «Τουρκική οικονομία: Το τρένο του 2006 θα εκτροχιαστεί το 2007;», (2007) RUT-WP01/07
  - **Τσαπακίδης, Χρήστος**, «Οι Ρωσοτουρκικές Σχέσεις στη Μεταψυχροπολεμική Εποχή: Επαναπροσδιορισμός και Νέες Τάσεις», RUT-WP04/07, 2007